

OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 1/2016

Mohyla na pohřebišti Rudé armády

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,

v těchto dnech dostáváte do svých schránek první číslo letošního Ořechovského zpravodaje. Pokusím se stručně shrnout to, co se v obci od začátku tohoto roku uskutečnilo a jaký je výhled do příštích měsíců. Krátce se vrátím k letošní zimě, která v podstatě žádná nebyla. Tímto obec ušetřila finanční prostředky na údržbu obce a mohli jsme s předstihem zahájit investiční akce plánované na tento rok.

Již v únoru byla rozšířena cesta ke Spálenému mlýnu. Hlavním důvodem vedoucím k jejímu rozšíření byly požáry, které se v tomto prostoru opakují a hasicí technika se jen s velkými problémy do těchto míst dostávala. Cesta ještě není úplně dokončena, ale již dnes je plně sjízdná. V zimních měsících došlo také k úpravě některých lesních cest, které nebyly v minulých letech vůbec obnovovány. V lese probíhá zvýšená těžba akátu, který je nutné co nejrychleji vytěžít a zamezit tak ekonomickým ztrátám z jeho prodeje.

V měsíci březnu zahájila obec práce na třech větších investičních akcích. Náměstíčko „U Rybníčka“ v Ořechovičkách, kde máme provedeno odvodnění celého prostoru včetně kašny a rybníka, byly zhotoveny chodníky a parkovací stání podél komunikace, nová elektroinstalace a v současné době probíhá výstavba opěrných kamenných zdí. Dále je zde přichystána speciální dlažba na vydláždění celého prostoru a vybudován základ pro taneční parket. Moje představa ukončení těchto prací je asi polovina června letošního roku.

Druhou větší akcí je chodník na ulici Brněnská. Pravá strana ulice byla zhotovena již před několika lety a nyní se vybuďovala druhá strana po ulici Výhon. Až na malý problém se starou kanalizací, kam bylo nutné zaústit dešťovou vodu, proběhla celá stavba bez větších komplikací. Jen bych možná upozornil občany, a to nejen na této ulici, že není možné vybudovat parkovací stání na automobil před dveřmi jejich domu. Není totiž možné celou obec zabetonovat a vzdát se veřejné zeleně. Po ulici Brněnská přijde na řadu ulice Kerendov, která bude zřejmě stavebně náročnější.

Třetí akcí a možná, co do objemu finančních prostředků největší, je dobudování sportoviště na stadionu. V současné době je dokončena rekonstrukce a přístavba kabin našich fotbalistů. V brzké době se začne budovat zázemí pro tenis včetně dvou tenisových kurtů, dětského hřiště, tanečního parketu, hřiště na petang a workoutového hřiště. To vše by mělo být dokončeno do konce července. Pak už zbývá jen rekonstrukce hospůdky na stadionu. Ta začne 1. listopadu a v dubnu příštího roku by měla být slavnostně otevřena. Její provozování a výběr nájemce přejde pod obec. Tím bude celý prostor, který je majetkem obce, přestavěn a předán k využití občanům Ořechova.

Z menších akcí, které jsou v současné době rozpracované, je to například hala na sběrném dvoře, která nahradí zchátralé garáže a bude sloužit k uskladnění techniky na údržbu obce. Současně upozorňuji občany Ořechova, kteří vozi na sběrný dvůr stavební suť, že byly zakoupeny váhy, kterými se tato suť váží. Odevzdání sutě je zpoplatněno částkou ve výši jedné koruny za kilogram.

Dále obec pokračuje v obnově školních budov. Poslední z nich, která ještě není opravená, je takzvaná malá tělocvična v parku. Na ministerstvo financí byla podána žádost o dotaci na opravu a střešní nástavbu. Naši žádosti bylo vyhověno a pro naši obec byl vyčleněn příspěvek ve výši čtyř milionů korun. Stavba by měla být ukončena a finanční prostředky vyčerpány do konce roku 2016.

V rámci zkvalitnění výchovy dětí v mateřské škole bude v její zahradní části místo betonové plochy vybudováno špičkové hřiště o velikosti 9 x 16 m s umělým povrchem a mnoha hracími prvky. Doufám, že se dětem bude hřiště budované novou technologií líbit a do školky se budou těšit. V letních měsících též proběhne rekonstrukce druhé části sanitárního zařízení.

V současné době s panem Mgr. Jiřím Poledňou připravujeme knihu, kde budou popsány všechny události uskutečněné v naší obci od roku 1945 až do roku 2015. Chtěl bych tímto požádat občany, kteří z tohoto období vlastní dobové fotografie, a to z různých oblastí života v obci, zda by nebyli tak laskaví a zapůjčili je k uveřejnění v této knize.

Závěrem mi dovoluje popřát Vám všem krásné jarní dny, hodně pohody, sluníčka a životního optimismu.

Josef Brabenec
starosta obce

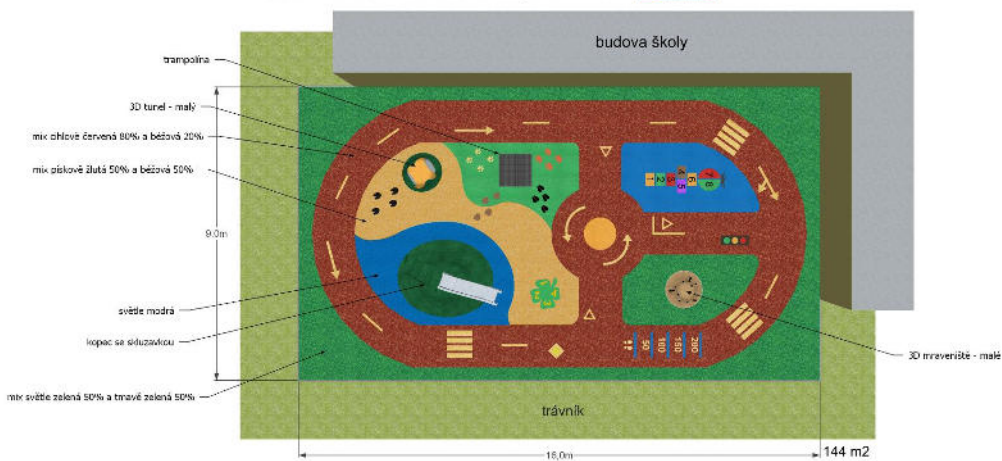
Fotografie ze stavebních úprav

Rekonstrukce a přístavba kabin na stadionu

Prostor zahradní části mateřské školy před úpravou

Návrh sportovního hřiště v zahradě mateřské školy

Nový chodník na ulici Brněnská

Nová hala na sběrném dvoře

Úprava náměstíčka „U Rybníčka“ v Ořechevických

Hospodaření v obecním lese

V obecních lesích jsou zastoupeny jen lesy hospodářské, v nichž je prioritní funkce dřevoproductní. Proto hospodaříme standardním způsobem dle lesního hospodářského plánu, který je zpracovaný na desetileté období. V tom současném obnovujeme především akátiny, které dosáhly myšního věku, stromy od korun usychají a padají na zem. Boj s kůrovcem sehráváme v dospělých i mladých smrčínách, kde brouk každý rok napadá oslabené stromy. V borových porostech zase způsobuje polomy těžký mokrý sníh. Zpracovávat poškozené dříví a těžební zbytky pomáhají především výrobci palivového dříví z řad občanů obce.

Roční výše těžeb se pohybuje kolem 1 400 m³ dříví, přirozeným zmlazením a sadbou obnovujeme cca tři až čtyři hektary ročně. Letos na jaře jsme vysázeli již 1 000 sazenic dubů, 2 000 líp a 1 500 douglasek. Na těchto zalesněných plochách stavíme oplocenky. Během jara a léta se musí stromky vyžínat, aby je tráva nezadusila. Krajský úřad poskytuje na vybrané pěstební práce dotace, které se daří každoročně využívat v maximální míře. Každý rok vkládáme část výnosů z prodeje dříví do opravy lesních cest. Koncem zimy byla opravena bagrem cesta kolem Madly, kolem kaple sv. Peregrina, pod elektrovedem a na Pérovce.

Doufáme, že bude letos dostatek srážek, aby naše lesy zdárně odrůstaly. Lesu zdar!

Ing. Filip Chrbját
odborný lesní hospodář

Srdečné blahopřání našim jubilantům

Blahopřejeme jubilantům, kteří se v měsících prosinci 2015 až dubnu 2016 dožili významného životního jubilea:

70

Vladimír Dvořák, Ořechevičská 2
Miroslav Peška, Výstavní 11
Jiří Škárka, Výstavní 16
Blanka Duchoňová, Zahradní 15
Marie Smotrilová, Výstavní 16
Vlasta Urbanová, Divadelní 21
Bohumil Trenz, Ořechevičská 10
Marie Chytková, Kout 21
Lubomír Novotný, Sokolská 7
Emilie Gergelová, Kerendov 7
Blanka Frantová, U Kostela 29
Hana Hrdličková, Komenského 7
Marie Novotná, Pavlíkova 16

80

Miroslava Smejkalová, Nová 10
Věra Frantová, U Kostela 35
Marie Rušková, Kout 15
Drahomíra Hadačová, Kerendov 39

90

Bohumila Kadaňková, Tikovická 30

94

Marie Záděrová, Tikovická 17

Informace obecního úřadu

SOUTĚŽ O NEJKRÁSNEJŠÍ KVĚTINOVOU VÝZDOBU

Obec Ořechov také letos vyhlašuje soutěž o nejkrásnější květinovou výzdobu rodinných domů, která bude v naší obci probíhat v letních měsících roku 2016.

Soutěžít se bude ve třech kategoriích: - nejkrásnější výzdoba oken a vstupů do domu
- nejkrásnější výzdoba balkonů a lodžii
- nejkrásnější výzdoba předzahrádek

K vyhodnocení této soutěže bude ustanovena komise, která vybere vždy jednu nejhezčí realizaci z každé kategorie. Pro vítěze nejkrásnější výzdoby bude připravena odměna ve formě zahradnického balíčku v hodnotě 1000 korun a fotografie budou zveřejněny v Ořechovském zpravodaji. Přejeme Vám hodně zdaru při zahradničení.

NOVINKY NA ÚSEKU OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ, CESTOVNÍCH DOKLADŮ A EVIDENCE OBYVATEL V ROCE 2016

OBČANSKÉ PRŮKAZY

Občanské průkazy **občanům starším 70 let** se od 1. 1. 2016 nově vydávají s **dobou platnosti 35 let**.

Občan **může podat žádost o vydání občanského průkazu u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze u kteréhokoliv úřadu městské části Prahy 1 až 22.**

Od 1. ledna 2016 došlo pro vydání občanského průkazu ke zrušení místní příslušnosti podle trvalého pobytu občana. Vydávajícím úřadem bude ten obecní úřad obce s rozšířenou působností, u kterého občan podá žádost o vydání občanského průkazu.

CESTOVNÍ DOKLADY

O vydání cestovního pasu mohou občané **nově požádat u kteréhokoliv úřadu obce s rozšířenou působností**, tedy stejně, jako je tomu při žádosti o vydání občanského průkazu.

Občanům, kteří potřebují urychleně vycestovat do zahraničí, se na žádost **nově** vydá ve lhůtě **šest pracovních dnů** cestovní pas s biometrickými údaji s dobou platnosti 10 let (správní poplatek za jeho vydání činí 4 000 korun), občanům mladším 15 let s dobou platnosti na 5 let (správní poplatek činí 2 000 korun).

Správní poplatek za vydání cestovního pasu vydaného ve lhůtě do 30. dnů se nemění, zůstává poplatek 600 korun, u občanů mladších 15 let je poplatek 100 korun.

Od 1. ledna 2016 se **zrušilo** vydávání cestovních pasů bez biometrických údajů ve zkrácené lhůtě do 15 dnů s dobou platnosti na 6 měsíců.

Pokud občan převezme cestovní pas vydaný ve lhůtě 30 dnů u jiného úřadu, než podal žádost o jeho vydání, uhradí před převzetím cestovního pasu správní poplatek ve výši 100 korun.

OBČANÉ S TRVALÝM POBYTEM EVIDOVANÝM NA ADRESE OHLAŠOVNY

Od 1. ledna 2016 jsou občanům s evidovaným trvalým pobytem na adrese ohlašovny (sídlo Obecního úřadu Ořechov) ukládány **oznámení o uložení zásilky a výzvy s poučením na ohlašovně**. Uložení oznámení o uložení zásilky a výzvy s poučením v sídle ohlašovny jsou po uplynutí lhůty deseti dnů splněny podmínky fikce doručení. Tím pádem se desátým dnem považuje písemnost za doručenou, nabude právní moci a stane se tak vykonatelnou.

NÁVRH NA ZRUŠENÍ ÚDAJE O MÍSTU TRVALÉHO POBYTU

Za podání návrhu na zrušení údaje o místu trvalého pobytu podle zákona o evidenci obyvatel zaplatí žadatel za každou osobu uvedenou v návrhu správní poplatek ve výši 100 korun.

ŽÁDÁTE O ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTU?

Od 1. 1. 2016 došlo ke zkvalitnění této služby. K žádosti o zprostředkování kontaktu je možné připojit důvod pro zprostředkování kontaktu. Tento důvod bude současně s kontaktními údaji osoby, která o zprostředkování kontaktu žádá, sdělen kontaktovanému. O zprostředkování kontaktu bude kontaktující osoba vždy vyrozuměna, tj. Ministerstvo vnitra sdělí kontaktující osobě, že její kontaktní údaje byly předány kontaktované osobě. V případě, že šetřením bude zjištěno, že kontaktovaná osoba zemřela, bude o této skutečnosti kontaktující srozuměn. Údaje o datu a místě úmrtí budou nadále sděleny pouze osobě blízké. Více informací naleznete na webových stránkách ministerstva vnitra www.mvcr.cz.

Pro obec Ořechov je obcí s rozšířenou působností město Šlapanice.

**Kontaktní údaje: Městský úřad Šlapanice, Opuštěná 9/2, 656 70 Brno
Telefon: 533 304 111**

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Žádáme rodiče novorozenečných dětí s trvalým pobytem v obci Ořechov, kteří se chtějí se svým dítětem zúčastnit „Vítání občánků“, které se bude konat v dopoledních hodinách v sobotu dne **21. května 2016** v obřadní síni Obce Ořechov na ulici Zahradní 1, aby tuto skutečnost nahlásili na Obecním úřadě Ořechov, a to nejpozději **do 12. května 2016**.

Přihlásit se můžete předložením vyplněného formuláře – Přihláška na Vítání občánků (formulář naleznete na webu obce nebo ho lze vyzvednout na obecním úřadě).

Přihlášku na „Vítání občánků“ nám ve výše uvedeném termínu, prosím, doručte buď osobně, dopisem, nebo zasláním na e-mail: matrika@orechovubrna.cz. Přesná hodina konání Vám bude včas oznámena.

EVIDENCE OBYVATEL - STATISTIKA

Obec Ořechov má k 31.12.2015 celkový počet 2665 obyvatel, včetně 42 cizinců přihlášených v Ořechově k trvalému pobytu.

V roce 2015 se do Ořechova

- přistěhovalo 72 osob, z toho 34 mužů a 38 žen
- odstěhovalo se 37 osob, z toho 18 mužů a 19 žen
- narodilo se 37 dětí, z toho 23 chlapců a 14 dívek
- zemřelo 14 osob, z toho 8 mužů a 6 žen

Obec Ořechov upozorňuje občany, že má stále k pronajmutí jeden byt o velikosti 2 + KK v Rezidenci pro seniory na ulici Syrovická. Podmínky pronájmu se dozvíte na obecním úřadě.

POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Obecní úřad upozorňuje občany, že splatnost poplatku za svoz komunálního odpadu byla, jako každý rok, do 31. března 2016. Žádáme občany, kteří doposud poplatek neuhradili, ať tak neprodleně učiní!! V případě včasného neuhrazení bude občanům základní sazba poplatku navýšena až trojnásobně a následně bude dlužná částka vymáhána exekuční cestou. Bližší informace o platbách včetně čísla účtu jsou uvedeny na stránkách obce www.orechovubrna.cz.

*****

Vážení spoluobčané,

předem mi dovoluňte, abych poděkoval všem, kteří v letošním roce řádně zaplatili poplatky za odpad. Nezaplacené poplatky po splatnosti má zhruba sto naši spoluobčanů, kteří budou osloveni dopisem a poplatek jim může být navýšen až na trojnásobek.

Děkuji také všem, kteří odpad třídí. Obec díky většímu zájmu o třídění přikoupila další nové kontejnery, především na plast a papír. Byla rozšířena stanoviště o kontejner na plast umístěný na autobusové zastávce Jeřábkova, na ulicích Nová, Bakešova, Tolarova, Ořechovičská a o kontejner na papír na ulici Tolarova, Ořechovičská a na sběrném dvoře.

V poslední době se však rozmáhá ukládání komunálního odpadu do barevných kontejnerů, které jsou určeny pro tříděný odpad. Zaměstnanci obce pak z kontejneru na papír musí vytahovat v lepším případě trávu, větve, staré boty a v horším případě zapáchající směs neurčitěho původu nebo použité dětské pleny. Toto se děje především na stanovištích Tolarova, U Fasurů a Jeřábkova. Mnozí si neuvědomí, že asi omylem vyhodí i různé ústřížky z pošty, rozpisy služeb v zaměstnání, dopis s adresou a tak dovedeme tyto „hříšníky“ docela dobře identifikovat.

Často, a je to především z nevědomosti, se vyskytují krabice od mléka v modrých kontejnerech na papír. **Nápojové kartony** (krabice od mléka, ovocných nápojů, popřípadě od vína v krabici) **patří do žlutého kontejneru na plast!**

Pro rozšíření sběru elektrospotřebičů, byl také na stanovišti U Fasurů umístěn nový kontejner na elektroodpad, do kterého se mohou vhazovat menší nefunkční elektrospotřebiče jako například žehličky, kuchyňské spotřebiče, klávesnice, mobilní telefony, dětské hračky na baterie a podobně.

Pro zajímavost přikládám tabulku s odpadem odevzdaným do barevných kontejnerů a popelnic na komunální odpad od roku 2010 do roku 2015. Množství je uvedeno v tunách a není do něho započítán odpad z odpadového dvora. V roce 2010 bylo v Ořechově 2402 obyvatel a v roce 2015 bylo 2600 obyvatel.

Porovnání roční produkce odpadu od svozové firmy

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Papír	6,567	12,129	12,1066	18,00799	25,35381	29,17604
Plast	16,512	17,199	21,995	28,65143	34,01307	37,75509
Sklo	17,444	17,366	31,193	31,28585	33,82907	39,92035
Tetra pack	0,343	0,155	2,025	2,119826	1,215328	1,049
Komunál	489,83	457,835	478,849	442,3102	497,5795	491,6967
CELKEM	530,696	504,684	546,1686	522,3753	591,9908	599,5972

A na závěr přikládám dvě z mnoha fotografií pořízených zaměstnanci obce, na kterých zachytili obsah modrých kontejnerů na papír. Co k tomu dodat?

Tomáš Dudík
místostarosta obce

OBECNÍ KNIHOVNA INFORMUJE

Dobrý den,

ačkoliv se Závěrečné setkání **VU3V** uskutečnilo v Oslavanech již v lednu, ráda bych se u něj na chvíli zastavila. Poprvé zde totiž jako součást studia byl představen projekt nepísemné závěrečné práce. Ořechovští studenti se tři semestry věnovali studiu Dějin odívání a jako svou závěrečnou práci se rozhodli vytvořit repliku barokních šatů.

Repliku šatů jsme společně tvořili čtyři měsíce, kdy jsme si museli poradit nejen se složitým střihem, ale také se sháněním co nejpodobnějších materiálů i ozdob. Na výrobu šatů jsme spotřebovali téměř třicet metrů saténů, hedvábí, plátna i tylu. Mnoho hodin zabralo zdobení živůtku a téměř stejné množství trpělivosti spasování šatů. Šaty vznikly díky usilovné práci studentů, kteří je také sami financovali.

Cílem celé této práce bylo posunutí našich hranic zase o trochu dále, motivovat další studenty k tvůrčímu procesu spojenému se studiem, prohloubení našich znalostí a zkušeností. Výsledkem jsou tak nejen krásné šaty, které kvalitativně odpovídají i náročným zámeckým expozicím, ale především mnohem lepší poznání se navzájem, zlepšení lidských vztahů a pocit, že i senioři mohou překvapit, a to nejen sami sebe.

První dubnový pátek se konala opět **Noc s Andersenem**. Přes čtyřicet dětí se v podvečer sešlo, aby se společně věnovaly krásným knihám, soutěžím i hrám. Průvodcem celého večera byl Dumasův román *Tři mušketýři*. Organizátorský tým se proměnil v některé postavy této knihy a tak se děti musely v průběhu večera vyrovnat s úkladným kardinálem Richelieau, hrát šachy s krásnou královnou Annou Rakouskou, ochutnat proslulé Athosovy sklepy, přiučit se něčemu u Plancheta, navštívit proradnou Milady de Winter a záhadného hraběte Rocheforta.

Zajímavou zkušeností bylo také vícegenerační čtení, během něž se četly pohádky, které děti napsaly jako jeden z Andersenovských úkolů. Předčitateli byly některé maminky a také studenti místní Virtuální univerzity 3. věku. Ačkoliv pohádky byly anonymní, přece jen šlo některé autory poznat, když se během čtení rozzářili jako malá sluníčka.

Novinkou byla také práce s knihami v několikačlenných týmech, kde velitelem byli žáci místní 8. třídy. Děti si vybraly z bohaté nabídky dětských knih a každý tým měl za úkol prezentovat svůj výběr dvou knih, čímž se všichni dostali ke slovu a více se zapojili do celého programu. Na závěr večera jsme se usadili v sále a podívali se společně na pohádku *Sedmero krkavců*.

Závěrem bych chtěla velmi poděkovat všem členům organizačního týmu a moc chválím všechny osmáky, kteří ochotně a nezištně pomáhali s organizací, programem i dětmi. A dále bych moc chtěla poděkovat všem maminkám, které s Nocí pomohly, a seniorům, kteří nás přišli podpořit. Doufám, že příští rok se opět sejdeme v takto hojném počtu nejen dětí, ale i organizátorů.

V následujících měsících chystáme opět několik **zájezdů do brněnských divadel**. Nejbližším představením bude Vrabčák a anděl v Městském divadle. Následovat bude Saturnin v Národním divadle a předvánoční muzikál Titanik. Na všechna představení je možné se již teď objednat v knihovně.

Přeji Vám všem krásné a příjemně strávené jaro a mnoho příjemně prožitých chvil nejen v knihovně či s dobrou knihou.

Mgr. Zdeňka Špryncová
knihovnice

Školy

Základní škola a Mateřská škola Ořechov, okr. Brno – venkov, příspěvková organizace

Sazka Olympijský víceboj

V letošním školním roce se naše škola zapojila do projektu nazvaného Sazka Olympijský víceboj. Projekt vznikl z důvodu klesající pohybové aktivity dětí a vzrůstající dětské obezity. Je určen pro žáky základních škol. Projekt si klade za cíl nejenom povzbudit školáky ke sportování pro radost nebo v nich probudit touhu ukázat sportovní talent, ale hlavně, aby se sport stal přirozenou součástí zdravého životního stylu dětí.

Žáci v rámci hodin tělesné výchovy plní 8 disciplín, a to skok do dálky, hluboký předklon, starší žáci běh na 1000 m, mladší žáci běh na 500 m, zkrácené sedy-lehy, běh na 60 m, stoj na jedné noze, člunkový běh a hod basketbalovým míčem. Výsledky jsou zadávány do systému společnosti Sport Analytik, který po dokončení všech disciplín, vystaví každému dítěti sportovní vysvědčení. Vysvědčení poskytuje žákům analýzu jejich fyzických předpokladů a na základě jejich pohybového typu (vytrvalostní, rychlostní, silový) jim doporučí vhodné sporty, kterým se mohou do budoucna věnovat. Děti na vysvědčení najdou také kontakty na sportovní kluby ve svém okolí, takže mohou se sportováním začít co nejdříve. Metodika Sazka Olympijského víceboje je založena na porovnání výsledků dítěte s vrstevníky, stanovení silných stránek a na následném propojení s pohybovým typem dítěte.

Ambasadory projektu jsou známí čeští sportovci. Patří mezi ně například moderní pětibojař David Svoboda, vodní slalomář Vavřinec Hradílek, skifařka Mirka Knapková nebo krasobruslař Tomáš Verner. Děti z neaktivnějších škol si ztratují s některým z úspěšných českých sportovců.

Mgr. Helena Škondrová, garant SOV na ZŠ Ořechov

Let's speak English - rodilí mluvčí na ZŠ Ořechov

V pátek 2. října 2015 byla zahájena na Základní škole Ořechov lektorská činnost rodilých mluvčích z jazykové školy INTESOL PRAGUE s.r.o., která se specializuje na výuku anglického jazyka rodilými mluvčími a již několik let úspěšně působí na Slovensku a v Čechách.

Konverzační hodiny probíhají první pátek v měsíci. Lektoři od vyučujících vždy předem obdrží přesná témata pro jednotlivé třídy, která plně korespondují s právě probíranou látkou. Do tohoto projektu byly na doporučení jazykové školy zahrnuty 2. - 8. ročníky. Do konce školního roku 2015-16 nás ještě čekají tři „anglické pátky“ - 1. duben 2016, kdy proběhne zároveň projektový den „Den jazyků“, 6. květen 2016 a 27. květen 2016.

Děti tak mají jedinečnou možnost setkat se s třemi příjemnými mladými lektory Amber Hinton z Londýna, Paulem MacWardem ze Skotska a Markem Bhagatem z Indie, obohatit si svoji slovní zásobu, odbourat ostych při mluvení a zdokonalit se v porozumění a konverzaci.

Tito lektoři svým bezprostředním přístupem oslovili všechny žáky, zvláště ty mladší, a okamžitě si získali jejich přízeň. Díky zábavným metodám a aktivitám je žákům anglický jazyk prezentován zcela nenásilnou formou, přičemž se klade hlavní důraz na správnou výslovnost. Konverzační hodiny zkrátka přibližují dětem angličtinu zase trochu jinak, ale především se jim snaží ukázat, že se mohou domluvit se skutečným cizincem.

Za celý tým učitelek angličtiny Mgr. Kateřina Nováková

“Lyžák“ na základce

Nadešel rok 2016 a 7. A, 7. B a 8. A se za doprovodu pedagogického dohledu vydala na již dlouho očekávaný lyžařský výcvikový kurz. Ten se konal v Jeseníkách, v Hynčicích pod Sušinou, v krásném horském hotelu Sněženska.

Termín byl stanoven od 10. ledna do 15. ledna. Zpočátku to vypadalo beznadějně kvůli špatným sněhovým podmínkám. Nakonec se počasí umoudřilo a dopřálo nám sníh i mraz a my jsme vyjeli vzhůru do hor. I když jsme šlapali každý den kilometr na sjezdovku a občas nás potrápila mlha či dešť, náladu nám to nezkazilo! Lyže lyžovaly, snowboardy snowboardovaly, učitelky učily, děti se snažily. V závěru výcviku jsme všichni úspěšně jezdili.

K vyplnění večerních programů jsme využili nabídky hotelu: bazén, bowling i kulečník. Zajímavá byla i přednáška Horské služby. Poslední večer jsme se zasmáli našim karnevalovým maskám, zahráli jsme si společenské hry a odměnili jsme se diplomy a sladkostmi. Lyžařský výcvik jsme vyhodnotili jako úspěšný a zdařilý. Všichni jsme se vraceli domů s úsměvem na tváři a s otázkou: Proč jsme tam ještě nemohli zůstat?

Za lyžařský pedagogický sbor Mgr. Jana Adamusová

OHLASY NĚKTERÝCH „LYŽNÍKŮ“ A „SNOWBOARDÍKŮ“:

M. D.:

Každý den měl svůj rád! Někdy jsme šli ale na bazén, bowling. Paráda!

A. B.:

První den odpoledne jsme všichni stáli před naším hotelem, nachystaní a natěšení na svah. Auto naložilo naše lyžařské vybavení. My jsme šlapali asi 2 kilometry do kopce a přitom doufali, že zítra už pěší výšlap nebude. Ale doufali jsme asi málo ☺.

A. H.:

Unavení jsme dorazili nahoru a pak předvedli svoje lyžařské a snowboardové umění, podle kterého jsme byli zařazeni do skupin.

Š.P.:

Už v úterý jsme byli tak unavení, že jsme šli i dobrovolně spát.

N. Š.:

Večer jsme mívali volno, a to bychom nebyli my, abychom se nenavštěvovali! Takže některé pokoje byly plně a víc obsazeny. Byla tam zábava.

Poslední večer jsme měli karneval, hodně masek bylo opravdu povedených. Také jsme dostávali diplomy za různé aktivity. Názvy disciplín byly fakt vtipné.

Lyžák se podle mě velmi povedl! Škoda, že byl tak krátký!

PUTOVÁNÍ VELKÝM SVĚTEM – PROJEKT V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Ve školním roce 2015/16 nabídla ČOS Župa Jana Máchala – odbor všestrannosti a TJ Sokol Ořechov naši mateřské škole účast na celoročním projektu pro předškolní děti s názvem Svět nekončí za vratky – cvičíme se zvířátky. Autor námětu je učitelka MŠ a cvičitelka Dana Uzlová. Tento projekt napomáhá plnit Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

Vše začalo 8. listopadu 2015, kdy se do projektu v rámci spolupráce s ČOS - TJ Sokol Ořechov přihlásila třída Myšky. Celkem 27 dětí ve věku mezi 5 a 6 lety. Rodiče se seznámili s obsahem projektu na třídní schůzce v prosinci 2015. Děti obdržely deníky, samolepky, omalovánky, diplomy.

Po celý cvičební rok při cestování po jednotlivých světadílech provází děti sokolík Pepík a při pohybových aktivitách kobylka Emilka, opička Hanička, ježek Mareček, veverka Věruška a beruška Danuška. Děti jsou vedeny k týmové spolupráci a radují se ze splněných úkolů. Rozvíjejí se individuální předpoklady, které jsou později přínosem pro celou skupinu dětí. Aktivity přinášejí radost z pohybu, děti se učí překonávat překážky, rozvíjí samostatnost a pohybové dovednosti, jako jsou chůze, běh, skoky, rozvíjení poznávání, chytání míče, cvičení na náradí, s náčiním, atletika. Důraz je kladen také na výlety do přírody a dodržování lidových obyčejů (masopust, karneval, Velikonoce..).

Po zvládnutí aktivity každé dítě obdrží samolepku, kterou si nalepí do deníku.

Činnosti děti velmi baví a díky hravé formě se pohyb stal jejich každodenní aktivitou.

Děkujeme za možnost účastnit se projektu Svět nekončí za vrátky – cvičíme se zvířátky starostce ČOS – Župy Jana Máchala, paní L. Ryšavé z Ořechova a všem členům TJ Sokol Ořechov.

Luciana Kokrhánková

„Den otevřených dveří v mateřské škole“

se koná ve středu **4. května 2016**

dopoledne **od 9.00 do 11.00 hodin**

a odpoledne **od 15.00 do 16.30 hodin.**

Přijďte si prohlédnout prostory naší mateřské školy.

Základní umělecká škola v Ořechově

Vážení občané,

dovolte mi pozdravit Vás ze Základní umělecké školy Ořechov na začátku námi všemi tolik očekávaného krásného jarního období. Rád bych Vás krátce seznámil s akcí, která nedávno proběhla a byla pro naši školu velmi významná.

Ve dnech 21. a 22. března jsme pořádali v prostorách Kulturního centra Ořechov krajské kolo Národní soutěže žáků základních uměleckých škol v komorní hře s převahou smyčcových nástrojů. Naše škola byla požádána Krajskou uměleckou radou ZUŠ o organizaci této soutěže. Velmi si projevené důvěry vážíme. Dosud jsme organizovali umělecké soutěže v sólovém zpěvu a ve hře smyčcových nástrojů v rámci okresu.

Soutěžemi na krajské úrovni bývají pověřeny většinou školy brněnské a kapacitně násobně větší než naše škola. Vedení obce projevilo velký zájem o tuto akci, která přivedla do Ořechova zástupce sedmnácti škol z Jihomoravského kraje a mnoho dalších návštěvníků.

Při přípravách soutěže nám velmi pomohli zaměstnanci obecního úřadu (úprava jeviště obecního sálu, výměna podlahové krytiny, vymalování sálu, zhotovení skříněk pro jevištní techniku a akustické úpravy). Potřebovali jsme také využít prostory obecní knihovny, která byla prvním místem, kam soutěžící vstupovali. Pomoc a spolupráce paní knihovnice Mgr. Zdeňky Špryncové byla velmi přínosná. Velkou měrou pomohl a podpořil organizaci soutěže také Spolek rodičů a přátel školy v čele s paní Irenou Pšeničkovou.

Vlastní soutěže se zúčastnilo 111 žáků v 37 souborech. Jejich výkony posuzovala pěti členná odborná porota složená z profesorů brněnské a ostravské Konzervatoře a hráčů Filharmonie Brno. Garanty soutěže byly i metodičky krajské umělecké rady. Při zahájení akce všechny pozdravil také starosta obce pan Josef Brabeneč.

Zvítězili ti nejlepší. Ač to nebývá obvyklé, dovolím si Vám do Zpravodaje vložit pár myšlenek řečených při zahájení soutěže, které myslím vystihují, co bylo naší velkou snahou a cílem.

„Celý tým Základní umělecké školy se bude snažit, abyste se vy, soutěžící, vaši učitelé a návštěvníci Kulturního centra Ořechov cítili komfortně a odváželi si od nás pozitivní dojmy, které se postupně přetaví do příjemných vzpomínek.

Rád bych zmínil jednu myšlenku, kterou jsem si dovolil napsat i do programu soutěže. Vy, soutěžící i vaši učitelé jste věnovali přípravě do soutěže mnoho času, pile s cílem dosáhnout co nejlepšího umístění. Přejeme vám úspěch. Osobně bych si přál, aby vám i nám zde přítomným rezonovala myšlenka daleko důležitější. Pokud vám hra na zvolený nástroj přináší potěšení a radost, tak vítězíte vy i vaši učitelé.

Věcné ceny pro vítězné soubory nám navrhla a vytvořila chráněná terapeutická dílna V růžovém sadu, naši sousedé z přízemí Kulturního centra. Symbolizuje notu z ořechového dřeva s notovou osnovou a hodinovým strojkem, která vám bude připomínat vaši návštěvu u nás v Ořechově.“

Z bezprostředních dojmů a vyjádření účastníků soutěže i odborné poroty se zdá, že vynaložené úsilí celého týmu naší školy a dalších zainteresovaných bylo úspěšné a vytčený cíl splněn.

Děkuji na tomto místě vedení obce Ořechov, jejím vstřícným zaměstnancům a všem, kteří se svým dílem zasloužili o zdárný průběh krajského kola, poděkování za podporu a velkou pomoc, které si nesmírně vážím.

S pozdravem a přáním krásných jarních dnů

Petr Krivánek
ředitel školy

Spolky

ČESKÝ SVAZ ZAHRÁDKÁŘŮ OŘECHOV

Výstava vína

Na velikonoční neděli 27. 3. 2016 se v obci konala již tradiční Výstava vín s ochutnávkou. Vinaři ze širokého okolí dodali 491 vzorků vín. V letošním roce se bohužel nepovedlo získat žádná ocenění pro vinaře z Ořechova, což ovšem nesevřdí o špatné kvalitě našich vín, které byly hodnoceny velmi dobře. Výstavy se zúčastnilo 191 vystavovatelů z 28 měst a obcí a přes 300 platicích návštěvníků. Někteří neváhali a přijeli i ze Severní Moravy, a to nás velice těší. O příjemnou zábavu se postarala cimbálová muzika Broňky Schoříkové se zpěvákem Karlem Hegnerem. O občerstvení se postaraly členky Českého zahrádkářského svazu v Ořechově, které připravily jednohubky z 280 rohlíků, nakrájely kila sýrů a připravily další množství občerstvení. Všem, kdo se podíleli na celé akci, ještě jednou děkuji.

A co zahrádkáři připravují pro tento rok?

V dubnu se uskuteční zájezd do Kroměříže na výstavu květin spojenou s návštěvou zámku. V září se uskuteční společný zájezd se včelaři do Ostravy s návštěvou výstaviště Černá louka na celostátní výstavu ovoce, zeleniny a květin a také včelařských výrobků a pomůcek. Také se uskuteční místní zahrádkářská výstava. Termíny budou včas oznámeny v obecním rozhlase a v naší vývěsce naproti kadeřnictví.

Josef Němeček
předseda

ČESKÝ SVAZ VČELAŘŮ, z. s., základní organizace Ořechov

Včelařský spolek v Ořechově oslaví v letošním roce 105. výročí svého založení

Na březnové výroční schůzi, tak jako každoročně, hodnotili členové Základní organizace ČSV v Ořechově výsledky své práce v uplynulém roce. V hodnocení převažovaly pozitivní tóny. S výsledky své práce jsme se také představili na společné výstavě v rámci akce Medová neděle v září minulého roku.

Snůška medu byla po dvou špatných letech konečně mírně nadprůměrná.

Díky soustavné prevenci chorob se včelám na našem území vyhnuly pohromy v podobě moru včelího plodu a podařilo se úspěšně čelit stále hrozbě, kterou dnes pro celou Evropu představuje Varola, způsobená parazitickým roztočem *Varroa destructor*.

Nebylo to však samo sebou. Úspěšné včelaření dnes vyžaduje od včelaře nejen dobrou znalost biologie včel a jejich chovu, ale také dodržování mnoha hygienických a veterinárních požadavků, má-li být výsledkem včelařovy práce chutný, kvalitní a zdravotně nezávadný med.

Že to není samozřejmé dokládá i loňský případ, když v některých vzorcích medu firmy Včelpo, odebraných v obchodních řetězcích byly prokázány zbytky antibiotik.

Další rozsáhlá šetření provedená kontrolními orgány prokázala, že v těchto vzorcích byl med pocházející z Ukrajiny. Je potěšitelné, že v několika desítkách vzorků medu odebraných od českých včelařů se antibiotika ani jiné cizorodé látky nenašly. To jednoznačně dokládá, že úroveň českých včelařů je velmi dobrá a jejich med vyhovuje všem náročným hygienickým požadavkům na zdravotní bezpečnost a nezávadnost. Proto můžeme všem zájemcům o kvalitní, chutný a nezávadný med doporučit nákup medu přímo od včelaře, kterého osobně znají, nejlépe z okolí svého bydliště. Kvalitní obal a etiketa s označením druhu medu, jménem a adresou včelaře by měly být samozřejmostí.

Aby včelaři mohli úspěšně zvládnout chov včel a produkci kvalitního medu, organizuje náš spolek pravidelné kurzy pro začínající i pokročilé včelaře, přednášky a školení včetně návštěv nejlepších včelařských provozů. Organizujeme také výměnu zkušeností mezi našimi včelaři. To souvisí i s naší snahou o získávání nových, zejména mladších včelařů. Že se nám to daří, dokládá zvýšení počtu členů spolku od roku 2010 o dvacet procent a snížení věkového průměru členstva o čtyři roky. Velmi aktivními členy ZO v Ořechově jsou i včelaři z okolních obcí Hajan, Mělčan, Moravan a Želešic. V areálu těchto obcí včelaři i několik brněnských občanů.

Hodně si slibujeme také od výchovy školních dětí ve včelařských kroužcích mládeže (VKM), jejichž jsme zřizovatelem. Dva VKM pracují pod vedením Mgr. Marie Kudelové při Základní škole a Mateřské škole v Ořechově. Třetí, pod vedením Ing. Tomáše Salneka, při Základní škole a Mateřské škole v Želešicích. Další rozvoj jejich činnosti bohužel omezuje nedostatečné včelařské zázemí. Ořechovské VKM nemají, kromě sklepních místností v ZŠ, žádný vlastní vhodný prostor pro včelnicí a nutné zázemí včelařského provozu. Současná včelnice pro tři úly, dočasně umístěná

ve farské zahradě, je dislokovaná více než jeden kilometr od školy a neskýtá předpoklady pro další rozšíření provozu. Navíc děti na včelnici musí přepravovat naši členové vlastním auty, což samozřejmě představuje oboustranné bezpečnostní i odpovědnostní riziko.

Činnost kroužků je tak pochopitelně zaměřena více teoreticky než prakticky, což má samozřejmě vliv na zájem a aktivitu dětí. Chceme-li skutečně úspěšně vychovávat nejmladší včelařiky, musíme tento stav změnit. Tedy především získat vhodný prostor pro včelnici, sklad a technické zázemí VKM. Proto bychom chtěli vybudovat areál pro mládež v blízkosti školy v Ořechově. Areál by po dokončení sloužil nejen včelařské mládeži z Ořechova a okolí, ale také jako ukázková výuková včelnice pro zájemce z řad VKM a škol Jihomoravského kraje. Počítáme i s pravidelným konáním krajských kol soutěže VKM Zlatá včela. Areál bude vhodný i pro exkurze a návštěvy dětí a mládeže zajímavých se o přírodu a životní prostředí.

Chtěl bych ocenit zejména vedení obce Ořechov, jejíž zastupitelstvo obce tento záměr schválilo a podporuje. Věříme, že společnými silami se areál podaří v brzké době vybudovat a uvést do provozu. Byla by to nejkrásnější oslava 105. výročí včelařského spolku pro Ořechov a okolí.

Závěrem bych chtěl ocenit a poděkovat za podporu, kterou rozvoji včelařství v našem regionu věnují obecní zastupitelstva a za spolupráci místní akciové společnosti AGRO Ořechov.

MVDr. Bohumil Pantůček
předseda ČSV, z. S. ZO v Ořechově u Brna

Český svaz chovatelů Základní organizace Ořechov

Evropský šampion!

Rok po úspěchu našeho holubáře Vlasty Víta (zisk Evropského šampiona – Lipsko) dalšího velkého úspěchu dosáhla členka naší základní organizace Martina Matušková, která bydlí v Silůvkách a chová mimo jiné české zlaté kroupky. Tento úspěch není náhodný. Již tři až čtyři roky se pravidelně umísťuje se svou drůbeží na předních místech v klubových výstavách, českých zlatých kroupenek, kde získává poháry za nejlépe ohodnocenou drůbež. Na loňské evropské výstavě v Metzcu ve Francii získala titul Evropského šampiona za ohodnocenou drůbež.

Je to další obrovský úspěch chovatele ZO Ořechov a dobrá reklama pro náš spolek i pro obec. Ještě jednou, Marto, velká gratulace. Kdo umí, ten umí!

Jiří Sec

KLÍČEK OŘECHOV, z. s.

MATEŘSKÉ CENTRUM SLUNÍČKO

Protože jsme tentokrát zapomněli napsat o tom, co děláme do předvánočního čísla zpravodaje, pokusíme se Vám ve stručnosti přiblížit vše, co jsme podnikali od začátku letošního školního roku. 21. až 22. září proběhl podzimní bazar dětského oblečení, bot a věcí, následně 12. až 13. října burza hraček. S Věrkou Salnekovou jsme vyráběli kabelky a 18. října pořádali již tradiční Drakiádu u křížku na cestě do Radostic. A jako tradičně nám moc nefoukalo. To však nikoho neodradilo, protože pro děti tu čekala spousta zajímavých soutěží a ještě zajímavějších výher. Nakonec většina draků přece jen vzlétla a zdobila mraky pokryté nebe. 26. -27. 10. proběhla zimní burza a 4. 11. také již tradiční „Lampionák“. Na začátku byl sraz všech v parku u Kulturního centra Ořechov a potom se šlo průvodem do místní orlovny, kde pokračoval sportovní a taneční program. Ke konci roku jsme s mamkami ještě vyráběly výrobky na vánoční jarmark konaný v knihovně.

Na začátku tohoto roku jsme se pustili do jednoho netradičního úkolu, a to bylo nacvičit vystoupení akvabel na letošní masopust. Nejdříve to vypadalo, že nás moc nebude, ale nakonec našlo odvahu osm statečných mamin a jeden mladý muž, kteří se asi pětkrát sešli a často s dech beroucím smíchem nacvičili synchronizované suché plavání pod plachtou. Kdo byl na masopustu ten ví, o čem píšeme. Myslím, že naše snaha stála za to a smích nechyběl ani na tvářích přihlížejících diváků. 8. února jsme měli v mateřském centru vlastní mini karneválek se spoustou her a sladkých odměn. 22. až 23. 2. proběhla jarní burza dětského oblečení, bot a věcí. 9. 3. jsme se naučily pod vedením paní Marty Kopečné děrovaná velikonoční vajíčka a vyrábělo se také opět na velikonoční jarmark do knihovny.

No a na závěr ještě pozvánka na letní burzu, která proběhne ve dnech 2. a 3. května a také na Kuličkádu konanou v neděli 15. května v parku před Kulturním centrem Ořechov, tentokrát na téma Šípková Růženka.

M+M

VYNÁŠENÍ SMRTKY

Letos je to už desátý rok, co se nám podařilo znovu obnovit pravidelné vynášení smrtky jako dlouholetou tradici v naší obci. Tuto tradici se nám snažila vštípit paní Homolková a mě letos hodně potěšila skutečnost, že smrtku vynášejí děti dětí, které chodily s námi před x lety, což jsem si uvědomila až po otázce jedné z maminek: „...a tu písničku o smrtce zpíváte pořád stejně?“ Smrtku jsme totiž vynášeli již několikrát před lety, ale každoroční pravidelnost tomu dal až vznik tanečního kroužku Sedmikrásek v roce 2007. Myslím, že paní Homolková by měla radost.

Od doby, kdy máme v Tikovicích opět obecní rybník, tak chodíme pálit a vynášet smrtku tam. Mě mě překvapilo také to, že se k nám přidávají děti, které už v tanečním kroužku netančí a nebo i ty, které do něj ani nikdy nechodily, ale přišly s rodiči, či prarodiči se podívat, a nebo se k nám prostě cestou přidaly. Úžasná je i spolupráce rodičů, kteří této tradici dodávají odlehčenou atmosféru a pomáhají s čím je potřeba.

Letos se zima bránila pořádně, ale my jsme ji přece jen vyhnali, což ukázalo slunečné počasí následujícího dne.

Markéta Dudíková

MASOPUSTNÍ PRŮVOD

V naší obci se letos konal již devátý ročník znovuobnovené tradice Masopustního průvodu. Tentokrát vycházel termín o hodně dřív, než v minulých letech, a to na neděli 6. února. Takže, sotva jsme se stačili rozkoukat a nadechnout po Vánocích, už bylo potřeba chystat vše potřebné na tuto akci. O organizaci se zdárně postarala obec Ořechov ve spolupráci se spolkem KLÍČEK Ořechov, z. s. a o masky spousta super lidiček, kteří byli ochotni obětovat i letos kus ze svého času a často i peněz, aby pobavili všechny kolem přítomné. A tak se tu sešla vybraná společnost, jako byla například rodina Simpsonova, Mach a Šebestová, sám velký Napoleon, Číňané, indiáni, závodníci na pštrosích, čarodějnice, kominíci, piráti, různorodá zvířata včetně včelky Máji a Vilíka a jiné úžasné masky. O muziku se s velkým optimismem postarala již tradičně kapela Revelband, která i přes svoji vyčípanost v tento den nám ještě nikdy neodmítla zahrát. V prvních ročnících jsme měli strach, jestli se tato tradice vůbec podaří rozjet, ale v posledních letech je konečně poznat, že lidé mají zájem o udržování tradic a o sdružování se vůbec. Po příchodu průvodu k obecnímu úřadu nejdříve zatančily děti z tanečního kroužku Sedmikráska a potom následovalo překvapení, které sliboval již plakát. Parta maminek z mateřského centra Sluníčko si pro všechny připravila ryze podvodní aquabelové vystoupení v černošském stylu. Podle výrazu přítomných bylo poznat, že všechny nejdříve šokovaly, ale podle pozdějších ohlasů se toto vystoupení lidem hodně líbilo. Pak už následoval příchod pohřebního průvodu v čele s nosiči transparentu s nápisem „Dokonáno jest“, nebožkou basou Barborou a Důstojným pánem, tentokrát v podání Tomáše Salneka a jeho kostelníkem. Plačky basu důkladně oplakaly, farář vykropil (a né jen basu) a po přímlovkách byl letošní masopust ukončen. Počasí nám letos vyšlo a posílení tlačenkou, černou polévkou, koláči a nějakou tou štamprličkou se už těšíme na příští desátý ročník.

Markéta Dudíková

TJ SOKOL OŘECHOV

Tělocvičná jednota je zaměřena na celoroční sportovní aktivity a poskytuje možnosti dětem, mládeži, dospělým i seniorům se v Sokole plně a zdravě vyžívat a uplatňovat a tím i přispívat k bohatšímu životu v obci. Nabízí zapojení i nečlenům, především mládeži a seniorům, kteří chtějí svůj volný čas vyplnit pohybem a aktivním odpočinkem, zlepšit si zdraví i tělesnou kondici a ještě si k tomu užít spoustu zábavy. Jednota sdružuje odbor všestrannosti a odbor sportu – oddíl stolního tenisu.

Odbor všestrannosti je spolupořadatelem všech akcí spolu s oddílem všestrannosti Sokola Brno 1 a župou Jana Máchala. Má 83 členů a převážná většina členů je zapojena v šesti oddílech:

Aerobik a cvičení s hudbou – získal oblibu zejména u dívek a mladších žen.

Ženy cvičí 1x týdně v úterý v tělocvičně ZŠ Ořechov v 19,00 hod. pod vedením Hany Frišové.

Basketbal – má velkou oblibu především u mužské kategorie – vedoucí Vítězslav Novák. Trénují 1x týdně v pátek ve 20,00 hodin v tělocvičně ZŠ Ořechov.

Kuželky – i v tomto případě se hraní kuzelek věnují pouze muži všech věkových kategorií, vedoucí Zdeněk Holoubek.

Tenis – je využíván všemi věkovými kategoriemi na sokolských kurtech v Rybníčkách, vedoucí Libor Kunický.

Zdravotně-relaxační cvičení s hudbou – je určeno pro všechny kategorie žen.

Je rovněž vhodné pro cvičenky s problematickou pohyblivostí páteře, kloubů a jiných částí těla, a to díky i využívání speciálních cvičebních pomůcek a náčiní jako jsou činky, hole, overbally, bosu, gymnastiku a SM-systém. Cvičí se 2x týdně v pondělí a ve čtvrtek v 19,00 hodin v tělocvičně ZŠ Ořechov pod vedením Lídy Ryšavé.

Pobyt v přírodě – zahrnuje různorodé celoroční venkovní aktivity, ať už jsou to túry s trekovými holemi nebo cesty za historií spojené se zajímavými vycházkami. S velkým zájmem se členové zúčastňují oblastních či celorepublikových turistických akcí, pořádaných jak ústředím ČOS – odborem všestrannosti, tak i naší župou.

Sportovní gymnastika – oddíl byl založen koncem roku 2013, vedoucí trenér je Vladimír Pikula a dvě pomocné cvičitelky Ivana Smotrilová a Martina Pařilová. Má patnáct členů, z toho třináct žáků a žákyň do patnácti let. V činnosti je zaměřen na sokolskou všestrannost – šplh na tyči, sportovní gymnastiku, lehkou atletiku a plavání. Nejvíce se věnuje sportovní gymnastice a šplhu, méně lehké atletice a plavání. Malí cvičenci jsou velice úspěšní a v soutěžích obsazují přední umístění. Ti nejlepší mají šanci postoupit do přeboru České republiky. V loňském roce byli za odměnu čtyři nejúspěšnější - Lukáš a Monika Pikulovi, Nina Drábková a Sára Pařilová vybráni na akci „Sokolská plavba po Vltavě“. Na malé účastníky čekal bohatý program v Tyršově domě završený odpolední plavbou po Vltavě. Na své palubě je přivítal parník Cecílie s tradiční trasou pod oblouky historického Karlova mostu, kolem Národního divadla k Vyšehradu a zpět. Program se vydařil i díky počasí, které dětem dopřalo užít si zábavu i poučení.

I letošní rok zahájili mladí cvičenci velice úspěšně. Na přeboru župy Jana Máchala ve šplhu a čtyřboji ve sportovní gymnastice dne 20. 3. 2016, který se konal v Brně na Kounicově ulici, obhájili přední místa.

Ve čtyřboji sportovní gymnastiky se umístili:

na 2. místě Pikula Lukáš v kategorii II, na 3. místě Horák Tomáš v kategorii I, na 1. místě Pikulová Monika v kategorii II, na 2. místě Pařilová Sára v kategorii III, na 1. místě Náplavová Tereza v kategorii IV

Ve šplhu se umístili:

na 1. místě Horák Tomáš v kategorii I, na 6. místě Pikula Lukáš v kategorii II, na 3. místě Pikulová Monika v kategorii II, na 5. místě Pařilová Sára v kategorii III, na 3. místě Náplavová Tereza v kategorii IV

Všem našim cvičencům blahopřejeme !!!

Oddíl stolního tenisu – má celkem 29 členů, z toho je 14 dospělých a 15 mládež, vedoucí oddílu je Jaroslav Vaněk.

V sezoně 2015/2016 má dvě mužstva, která se účastní okresních soutěží Brno - venkov. „A“ mužstvo hraje okresní přebor I. třídy. V této sezoně se mu nedaří a hrozí mu sestup. „B“ mužstvo hraje okresní přebor III. třídy.

Snahou vedení je vychovat nové mladé hráče, kteří zatím pilně trénují a v příští sezoně by byli zařazeni do žákovských turnajů pořádaných na okrese Brno – venkov. A tím postupně splnit cíl a omladit jednotu a stárnoucí generaci hráčů stolního tenisu v Ořechově.

Valná hromada

Letošní březen byl v tělocvičných jednotách ve znamení konání valných hromad, na nichž je voleno nové (nebo staronové) vedení jednoty i delegáti a vyslanci na valnou hromadu župy a volbou navrhují kandidáty do vyšších orgánů ČOS.

Valná hromada TJ Sokol Ořechov se uskutečnila 10. března 2016 a proběhla řádně dle Stanov ČOS článek 7.6.

Jak zaznělo ze zprávy jednatelky, v současné době má členská základna TJ Sokol Ořechov celkem 112 členů, z toho je 44 mužů, 37 žen, dorostu a žactva celkem 31 členů. Ze zprávy vyplývá, že oproti loňskému roku se zvýšil počet členů žactva o 13 členů, celkově pak je nárůst o 6 nových členů.

Za odvedenou práci patří dík všem cvičitelům a činovníkům jednoty.

Závěrem chci všechny čtenáře informovat, že naše dlouholetá členka T. J. Sokol Ořechov Lída Ryšavá, která v současné době zastává funkci starostky župy Jana Máchala, byla českým olympijským výborem oceněna jako nejlepší cvičitelka roku 2015 (na přiloženém fotu první zprava).

Je to ocenění za její dlouhodobou a obětavou práci dobrovolné cvičitelky, jejího aktivního zapojení ve sportu a tělovýchově a především propagaci zdravého životního stylu.

Srdečně všichni blahopřejeme a jsme hrdí, že působí v našich řadách, což dokazuje zvyšující se návštěvnost pravidelných cvičebních hodin žen. Zejména je nutno vyzdvihnout její zásluhu na náviku skladeb na různé sokolské akce, mezi ty poslední patří skladba Kontrasty pro sokolský slet r. 2012, skladba Pro radost určená pro několik významných sokolských akcí loňského roku a také skladba Waldemariána, s níž ořečovské cvičenky vystupovaly na sletu v Roudnici nad Labem a dalších událostech. Přejeme jí hodně zdraví, aby ještě dlouho mohla vykonávat svoji záslužnou činnost a předávat svoje dlouholeté bohaté zkušenosti dalším generacím.

TJ Sokol Ořechov přeje všem krásné prožití jara, pohodu, odpočinek, mnoho úspěchů a radosti z pohybu i ze života. A kdo si chcete s radostí zacvičit, neváhejte a přijďte mezi nás.

Svatava Vašicová
za TJ Sokol Ořechov

OREL JEDNOTA OŘECHOV

Ohlédnutí za zimní sezónou

V orlovně máme letní a zimní sezónu. V letní je areál málo využitý. Lidé se v létě angažují na svých zahrádkách, užívají si léto u vlastních bazénů, vyráží na vycházky a cyklovýlety. Děti tráví prázdniny na táborech.

V zimě je orlovná využívána více. Pochopitelně je v zimě v provozu sauna. Do sauny chodí muži, ženy i celé rodiny. Také je větší zájem o posilovnu. Nejvíce je v zimě využita hala pro míčové hry. Podle rozpisu se pravidelně hraje volejbal, badminton, sálový fotbal, nohejbal a florbal. Individuální zájemci se objednávají na telefonním čísle 604 279 906. Objednávkový blok se plní hlavně na večerní dobu. I v letošní zimě se velké oblibě těšila bowlingová herna. Někteří chodí na bowling pravidelně. Bowling je sport na přesnost, podobně jako kuželky. Volejbalisté hrají pravidelně dvakrát v týdnu. Rádi přijmou další zájemce. Během zimy bylo uspořádáno několik turnajů. Burčákový, vánoční a tak podobně. Na oplátku zase naši vyjíždí měřit své síly na cizí hřiště. V orlovně se hraje také šachová soutěž. Naši dva členové se umístili na krásném 2. a 4. místě v loňském mistrovství Orla v této královské hře – v šachu. V oblibě jsou vánoční večírky a různé oslavy, soukromé i firemní. V salonku, až s 35 místy, si každý může zakoupit občerstvení. Čas mezi jídlem a pitím se vyplní sportem, což zabaví zejména děti. Oslava pak není tak škrobená. Překvapivé je, že i ženy si v salonku rády zahrají kulečnick, zatím co muži společně sledují sportovní přenosy v televizi. Zajímavý byl i cyklus přednášek Pavla Kubíčka o vesmíru, jakož i přímé pozorování noční oblohy.

Kulturní činnost v orlovně je předurčena především velkým sálem, který slouží k pořádání větších akcí, hlavně tanečních zábav, od diskoték až po plesy. Společenská sezóna začala jako každý rok cimbálovým koncertem na svátek sv. Martina a skončila Valentýnskou diskotékou. Letošní ostatky se vydařily. Přišlo na 50 hezkých masek, věřte, že je vždy těžké vyhlásit tu nejlepší. Dětský maskarní karneval navštívilo 140 dospělých a stejně tolik dětí. Sál byl plný malých princů a princezen.

Zimní sezóna je náročná na spotřebu energií a na úklid budovy od sálu přes šatny, až po vstupní chodbu. Velké úklidy se snažíme řešit brigádami. Provoz v obnovené orlovně běží už více než deset let. Zatím se nám daří udržovat budovu v dobrém stavu. Jen parkety na hale už volají po opravě. Jsou poničené pravděpodobně od dámských vysokých podpatků. Jsme vděční za finanční příspěvek od obce, který nám byl poskytnut v rámci podpory místních spolků z obecního rozpočtu. Využívám i této příležitosti a za poskytnutou částku obci děkujeme.

Za Orel Ořechov Petr Krečmer

SDH OŘECHOV

K nejčastějším příčinám vzniku požárů ve volné přírodě a na zahradách patří nedbalost při zacházení s otevřeným ohněm, pálení zbytků staré trávy a listí při jarní přípravě zahrádek a porušování zákazu plošného vypalování travních porostů. Často k požáru dochází také při likvidaci hromad klestí.

Přestože u spálené trávy obvykle není vyčíslena škoda, oheň se ve větru rychle šíří a může ohrozit lidské zdraví a životy, zasáhnout les, zahradní chatku nebo jiné stavení. Kromě rizika zranění a ztrát na majetku má vypalování také ekologické dopady při úhynu živočichů v travnatých plochách.

Plošné vypalování porostů zakazuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a porušení zákazu je možné trestat u fyzických osob pokutami až do 25 tisíc korun a u právnických osob postihem až do 500 tisíc korun.

Přestože pálení shrabané trávy, listí či klestu zákon výslovně nezakazuje, i na tuto činnost platí určitá pravidla a omezení. Právnické a podnikající fyzické osoby mají podle zákona o požární ochraně povinnost pálení biologického odpadu nahlašovat operačnímu středisku územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru. Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje je ze zákona o požární ochraně zmocněn stanovit pro tuto činnost další podmínky, popřípadě může takovou činnost i zakázat. Zásady požární bezpečnosti musí podle zákona o požární ochraně dodržovat nejen podnikající subjekty, ale také občané.

Pálení většího rozsahu, případně pálení na volném prostranství v Jihomoravském kraji je třeba předem nahlásit na operační středisko HZS Jihomoravského kraje, buď pomocí formuláře na úvodní straně našeho webu www.firebrno.cz (v pravém sloupci) „Pálení klestí“ nebo na emailové adrese sdhorechov@seznam.cz případně na telefonním čísle 605 169 908.

Připomínáme základní a prospěšná pravidla pro pálení klestu a biologického odpadu:

- při ohlašování každého pálení na operační středisko HZS uvést datum, místo pálení a osobu, která za pálení odpovídá a kontakt na ni (mobilní telefon)
- dbát pokynů operačního důstojníka hasičského záchranného sboru
- osoba mladší 15 let nesmí odpad spalovat bez přítomnosti osoby starší 18 let, která je spalováním pověřena
- velikost hromad klestí je nutno volit tak, aby shořely během pracovní směny, nebo v době, kdy je na místě přítomen dozor
- při náhlém zhoršení počasí - silném větru - je nutné pálení ihned přerušit a oheň uhasit
- místo pro pálení pokud možno izolovat pruhem širokým nejméně 1 m, kde budou odstraněny hořlavé materiály.
- místo spalování je nutno zabezpečit dostatečným množstvím hasebních látek
- opustit místo pálení je možné až po úplném uhašení ohně
- příjezdové cesty vedoucí k místům spalování nesmí být zataraseny
- spalovat odpad lze pouze v bezpečné vzdálenosti od obytných, hospodářských nebo jiných objektů, klestí v bezpečné vzdálenosti od souvislého lesního porostu.

Základní pravidla požární ochrany viz § 5 odst. 2, § 17 odst. 1 písm. a) a § 17 odst. 3 písm. f) popř. § 18 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, nebo **ustanovení obsažená v platných obecně závazných vyhláškách obcí** - požárních řádech musí být dodržována vždy, i při spalování jiných materiálů. Také nezapomeňme, že při pálení odpadu musí být vždy postupováno v souladu s dalšími zákony, např. zákonem o ovzduší, zákonem o lesích, zákonem o odpadech nebo s obecně závaznými vyhláškami obcí.

Aleš Pařil

Príspevky občanů

OSVOBOZENÍ OŘECHOVA OČIMA TŘÍLETÉHO KLUKA

V době války mně byly tři roky. Bydleli jsme s maminkou v ještě nedostavěném domku nad cihelnou, v místě, které má nyní adresu Sokolská ul. č. 1. Batolil jsem se na dvoře, maminka Terinka věšela prádlo a zároveň dělala suchary, které jsme vykrajovali z velké placky těsta sklenicí od hořčice a sušili je v troubě. Tatínek byl ve válce.

V dále, směrem od Syrovic, začínalo hřmět. „Maminko, pojď domů, bude bouřka!“ „Ivošku, to není bouřka, to je válka, to je slyšet střelbu z kanonů“, řekla mi maminka. Nevěděl jsem ani co je střelba, ani co je kanon. Maminka začala plakat a já jsem se k ní přidal. Maminka se modlila. Šli jsme do domečku. Tam maminka usušené suchary dávala do bílých plátěných pytlíků (nosili jsme v nich z obchodu od Ševčíků mouku, když jsem chodil s maminkou někdy nakupovat). A dělala nové těsto na další suchary.

Všichni sousedé se chystali na příchod fronty, ale přáli si, aby se válka Ořechovu vyhnula. Ty suchary se připravovaly ve všech domech, jako železná zásoba jídla do sklepů, když bude nutné se tam na den, na dva, schovat. S maminkou jsme se chtěli schovat v případě potřeby do sklepa jejích rodičů Fasurových – současná adresa Pavlíkova 47. Měli jsme to kousek, přes stodolu, jak se tenkrát říkalo, nějakých dvě stě metrů. Nepamatuji si, kolik dní trvalo, než fronta přišla do Ořechova. Ale bylo to horší, než si maminka a všichni Ořechovští představovali.

Válka se v Ořechově zastavila. Ve sklepech byla tma, zima, nepohoda a strach. Jako dítěti se mně několik dní prožitých ve sklepech slilo do jediné milosrdné noci, kterou jsem asi většinou prospal. Až z pozdějších vyprávění starších jsem obdivoval hospodáře, kteří museli vycházet ze sklepů a postarat se o zvířata ve chlévech a hlavně o ženy a děti ve sklepech, když zásoby docházely. Tito muži byli zachránci a zároveň i nositelé špatných zpráv. Některé domy hořely. U kostela Všech svatých probíhaly největší boje. Lidé měli strach, že některé sklepy nejsou bezpečné, chtěli se přemístit do hlubších a bezpečnějších. I náš sklep byl příliš blízko bojiště. Jedné noci jsme se přestěhovali ke strýčkovi Smržovi do bezpečnějšího sklepa (nyní roh Svadilova a ulice Příční). Ani tento přesun si nepamatuji, asi jsem jej prospal.

Fronta skončila. Přestalo se střílet. Němci utíkali směrem k Brnu. Konečně jsme mohli zase vylézt ze sklepů. Ve vzduchu byl cítit požár a spáleniště. Od Smržů jsme šli Svadilovem, podívat se na náš nedokončený domeček, který jsme před pár dny opustili. Když jsme uviděli rozstřílené, pobožené zdi, zřícenou doutnající střechu, začali všichni dospělí plakat. Já jsem ještě nechápal, čeho jsem svědkem. Nevěděl jsem, jak je mamince, která s tatínkem stavěli dva roky dům a teď jej viděla v rozvalinách. Došli jsme k domku, vstoupili jsme do zbořeníště. Zřícené zdi, trosky kuchyně. Mezi tím vším malý, ohořelý a promáčknutý plechový hrníček. Bylo mně maminky líto, že tolik pláče. Maminko, neplač, podívej se, zachránili jsme hrníček! Ten hrníček nám ještě dlouho sloužil, dělala se v něm jíška do polívky. A je mně líto, že se hrníček někde beze stopy ztratil, byl by mně vzácnou připomínkou zlé války v Ořechově.

Od místa, kde stával náš dům, jsme se šli podívat na Slepánkův dům, (nyní se tam stýkají ulice Ořehovičská a Brněnská), u kterých bydlela tenkrát naše teta Helenka Ryšavá. Tento dům naštěstí přestál válku v Ořechově bez větších škod. V místech nynějších vojenských bytovek jsem viděl několik mrtvých koní s nafouknutými břichy a mezi nimi mrtvého vojáka v modré uniformě, než jsem skončil v mamčině náručí, abych neviděl tu hrůzu všude kolem sebe. To byl pro mne první den svobody. Ten den jsem spal opět v posteli v peřinách u babičky a dědečka Fasurových.

Tyto řádky píšu s odstupem sedmdesáti let od doby, kdy se udály. Moji rodiče, strýcové, sousedi, všichni tenkrát prošli těžkou zkouškou. Myslím, že v ní obstáli. Pomáhali si navzájem, uskrovněovali se ve sklepech, vypomáhali si s jídlem. Nebyla asi nikdy těžší doba. Někteří naši spoluobčané zaplatili i životem za svoji statečnost a odvahu při osvobozování Ořechova.

Moje paměť sahá shodou okolností právě k popsaným zážitkům. Čas je k nám milosrdný a nepříjemné zážitky „zametá pod koberec“. Občas bychom, zvláště my starší, měli pod ten koberec sáhnout a o svoje vzpomínky se podělit s mladými. Zanechat jim aspoň pár řádek o minulosti. Já jsem to zkusil, ač jsou mnozí starší a povolanejší k této činnosti.

Se svou troškou do Zpravodaje přispěl I. Macíček z Okrašlovacího spolku v Ořechově

HAVLÍČEK V OŘECHOVĚ

Ořechovské Divadlo u stolu připravilo pro své posluchače další novou literární besedu, tentokrát o Karlu Havlíčku Borovském, básníku, spisovateli a novináři evropského významu. Členové Divadla u stolu chtěli připomenout 160 let od jeho smrti a ocenit jeho mimořádný podíl na národním uvědomění nás Čechů a Moravanů v rakouském mocnářství. Je chvályhodné, že ořechovské Divadlo u stolu, které pracuje už několik let (od r. 2009) seznamuje občany naší obce s životem a dílem českých a moravských spisovatelů, básníků a herců.

I tentokrát členové Divadla u stolu – paní Olga Lhotecká, paní Lada Badinová a manželé Wallezští udělali vše, aby početné a vnímavé publikum přesvědčili, že život a především dílo Karla Havlíčka Borovského je stále v mnohém vzorem i pro dnešní společnost a pro nás všechny.

Jsem přesvědčena – a nemluvíím jen za sebe - že se jim to s úspěchem podařilo. Pozornost přítomných diváků byla obdivuhodná a dlouhý závěrečný potlesk svědčil o tom, že byli s výkony aktérů spokojeni. Musím dodat, že nešlo jen o mluvené slovo, ale celý pořad byl ozvláštněn zajímavými ukázkami z díla Karla Havlíčka, včetně básní, písní, epigramů a jeho prózy, které byly odměněny smíchem a spontánním potleskem.

Jako bývalá učitelka velmi lituji, že v době mého aktivního působení ve škole takové divadlo v Ořechově neexistovalo. Domnívám se, že způsob a odborná úroveň těchto besed je nejen vhodná pro dospělé, ale také pro žáky našich škol. Na besedách by se dověděli spoustu informací, které jim škola dát nemůže.

Beseda o Karlu Havlíčku Borovském se uskutečnila v úterý 12. dubna 2016 v sále Kulturního centra. Spokojení návštěvníci byli současně upozorněni, že Divadlo u stolu připravuje další literární besedu o významném českém spisovateli Eduardu Bassovi, autoru slavného románu Cirkus Humberto, Klabzubovy jedenáctky, zakladateli pražského kabaretu U červené sedmy a dlouholetého šéfredaktora Lidových novin.

Už se těšíme!

Olga Frantová

První světová válka, V. část

Rok 1916 – třetí rok války

Výpis ze školní kroniky ředitele Františka Kyselky:

„Poměry válečné se od konce školního roku a době prázdnin rázně změnilly. Úsilí nepřátelské čtyřdohody podařilo se zlákati na svou stranu Rumunsko a ač král i ministr do poslední chvíle prohlašovali, že zachová Rumunsko trvale neutralitu, najednou 27. srpna vypovědělo válku a vrhlo se ihned vsí silou proti Sedmíhradsku, aby se ho zmocnilo. Poněvadž z naší strany bylo důvěřováno v tvrzení o Rumunské neutralitě, podařilo se Rumunům neočekávaným nápirem vniknout do malé části Sedmíhradského území, po několika dnech však naše spojenecká vojska obrátila se proti zrádnému nepříteli a nyní ztrácí ustavičně zabranou půdu a zakrátko bude vypuzen. Je tedy toho času válečný stav tento: K hlavním bojujícím státům Rakousko-Uhersku a Německu přistoupili během války Turecko a Bulharsko, na straně nepřátel Ruska, Francie a Anglie stojí Belgie, Srbsko, Černá Hora, Itálie, Portugalsko a Rumunsko, nerozhodné je Řecko. Belgie, Srbsko a Černá Hora jsou však úplně v našich rukou, králové těch zemí bloudí kdesi v cizině, Rumunsko očekává asi v krátké době stejný osud a Portugalsko není s to něčeho podniknouti. Z toho patrně, že obřími kroky jsou naše ústřední státy jistěmu vítězství vstříc.“

Počátkem školního roku 1916 bylo školou povinných:

Z Ořechova	103 chlapců a 68 děvčat
Z Ořechoviček	106 chlapců a 82 děvčat
Z Hajan	28 chlapců a 28 děvčat
Ze Mlýna	1 děvče

Šestý školní rok bude tohoto roku končit 5 chlapců a 8 děvčat.

Školu celkem navštěvovalo 242 chlapců a 187 děvčat. Dohromady tedy 429 dětí.

Šesté pokračování průběhu 1. světové války v příštím zpravodaji.

Mgr. Jiří Poledňa

O První velké světové válce v letech 1914-1918 a jejím dopadu na život našich občanů v Tikovicích, Ořechově a Ořechovičkách – III.část

Válečnou zvláštností bylo zavedení letního času. Bylo totiž nařízeno, aby 1. května 1916 o půlnoci pošinuty byly všude hodiny o 1 hodinu napřed a tak aby byly ponechány do posledního září. Účelem tohoto nařízení má být využitkovati co nejvíce denní dobu a ušetřiti večerní dobou svítiva, poněvadž se půjde o hodinu dříve spáti. Jaké budou konečné zkušenosti nutno teprve vyčkati, avšak polní hospodáři nařízení toto nechválí.

Z úředních nařízení dalších dlužno zaznamenati, že z vyučování byly vyloučeny některé učební texty, většinou zpěvníky, mluvnické cvičebnice, některé pravopisné diktáty a zeměpisné a dějepisné texty. Žákovská knihovna bude podrobena důkladné revizi, knihy méně vhodné budou odstraněny a nahrazeny vhodnějšími z darů, které věnoval pan starosta František Dvořák z Ořechoviček, na uctění památky své zemřelé dcerušky Marie, žákyně 5. třídy.

V pravidelných časových intervalech jsou vydávány také písemné pokyny brněnského biskupství všemu duchovenstvu a všem věřícím.

Například:

- kterak má obyvatelstvo se živiti za války
- o potírání hromadění peněz, zejména peněz kovových
- postní řád pro příslušný církevní rok, zejména půst zdrženlivosti od masitých pokrmů
- sbírka vlny a kaučuku v Rakousku, za spolupůsobení školy a duchovenstva

V té době byly nejen v Ořechově, ale v celém státě - jak píše pan ředitel Kyselka - konány kostelní a školní slavnosti na počest narozenin Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. Ve školní kronice dále zdůraznil nadobyčejný dar Boží, z něhož těší se náš vznešený panovník, že totiž při svém vysokém stáří a těžkých ranách, které jej stihly, jest podivuhodně svěží a duševně tak bystrý, že bedlivě sleduje důležité události nynější. Za dobrý výsledek na naší frontě vděčíme ovšem v první řadě našemu neúpornému a statečnému vojsku, které s obdivuhodnou statečností a vytrvalostí odráží hromadné útoky nepřátel, majíc stále na mysli heslo: jmění, krev i život dejme za císaře, za vlast svou.

Na druhém místě má zásluhu veškeré obyvatelstvo, které - lze říci - hrdinně snáší vše, čeho k prospěšnému vedení války jest třeba. Poněvadž spotřeba masa v poli musí být zajištěna, ustanoveny pro všechny domácnosti tři bezmasé dny v týdnu. Nařízení toto se pečlivě dodržuje a jen výjimkou se tu a tam stane, že někde jest překročeno, což bývá citelně trestáno. Spotřeba obilí, bramborů, cukru, kávy, tuku a jiných životních potřeb jest zákonitými nařízeními tak upravena, aby zásoby jejich nebyly předčasně vyčerpány a aby jeden nezasoboval se na úkor potřeb druhého. Aby pak vynášením cen do výše

netrpěla zvláště nemajetná třída, stanoveny po žních pevné ceny za pšenici, žito, ječmen a za brambory.

V polovici listopadu objevila se v novinách znepokojující zpráva o lehkém ochuravění Jeho Veličenstva císaře. Zdravotní potíže však nikterak nevadily císaři ve vykonávání všech jeho povinností. Uděloval audience, přijímal obvyklé zprávy a žil vůbec podle dlouholetého pořádku. Když roznesla se po Vídni zpráva, že hrozí Jeho Veličenstvu císaři nebezpečí, spěchaly tisíce k Schönbrunnu, kdež císař pán dlel, aby stále nových zpráv dostávali. U lože nemocného mocnáře dleli nejen jeho vznešení příbuzní, zvláště následník trůnu arcivévoda Karel se svou chotí Zittou, ale také na blízku byli nejvyšší státní hodnostáři. V úterý dne 21. listopadu 1916 v 9 hodin večer Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I. klidně v Pánu zesnul. Po celé říši a všude projevován vším způsobem nejhlubší smutek. Zesnulý panovník stál v čele císařství 68 let.

Císař František Josef I. umřel v době, kdy válka zuří na všech stranách, v době, kdy jeho říše se musí bránit celému moři nepřátel. To připravil osud císaři, který zasloužil si čestný titul knížete míru, jenž jemu zůstane zachován i po velikých událostech nynějších. Mnoho neštěstí odvrátil František Josef I. od svých národů svou mírností a celá desetiletí jim dovedl zachovat požehnání míru. Dne 23. listopadu byla mrtvola zvěčnělého mocnáře balzamována, načež byla převezena do dvorního hradu a umístěna ve dvorním farním kostele, ve čtvrtek o 6 hodině odpolední konal se ze chrámu sv. Štěpána slavný pohřeb do hrobky u kapucínů.

Mladý panovník, jež všichni rakouští národové uctivě vítají, nastoupil na trůn jako Karel I. Narodil se dne 17. srpna 1887, jsa synem zesnulého arcivévody Otty a arcivévodkyně Marie Josefy, princezny saské. Zdržoval se delší čas v Praze, kdež studoval na universitě české a německé. Za manželku pojal Zittu, princeznu Bourbonskou v roce 1911. Šlechtná mysl mladého císaře, ale zároveň i jeho důvtip a udatnost osvědčily se neschůlněkrát v této světové válce. Byl velitelem některých armádních oddílů a zvláště slavně zaznamenán jeho vítězný postup v Itálii. Dne 6. prosince dobylo vojsko naše a našich spojenců hlavní město rumunské Bukurešť. Většina království Rumunského jest v našich rukou a tím i ohromná kořist obilí, petroleje a jiných zásob.

První hold mladým císařským manželům byl vzdán při slavné korunovaci za krále uherského dne 30. prosince, která byla konána v Budapešti.

Majíce naše ústřední státy rozhodnou převahu nad nepřáteli a chtějíce ukončiti hrůzy válečné, učinily dohodě nabídku válečného příměří, která však od nepřátel zamítnuta byla. Jako odvetu za ten čin ohlásilo Německo zostřenou ponorkovou válku, aby tak donutilo nejhouževnatějšího odpůrce - Anglii k povolnosti. Účinným působením ponorek bylo mnoho anglických dopravních lodí potopeno a tím ubývá jim lodního prostoru. Poněvadž však při tom někdy také americké lodi nebo občané přišli k úrazu, protestovaly Spojené státy severoamerické proti zostřené válce ponorkové, a když protesty jejich neměly účinku, vypověděly Německu válku. K nim přidávaly se i jiné státy Americké, takže dnes rozšířena válka skoro po celém světě a naše spojené ústřední státy odrážeti musejí útoky celého světa, nevyjímaje ani Čínu.

V té době stal se převrat v Rusku. Vypukla revoluce. Car byl zajat a s celou rodinou ve svém paláci internován a byla ustanovena prozatímní vláda. Vojenská kázeň uvolněna, deserce se rozmáhala a porážka stíhala porážku.

Všeobecně radostný rozruch způsobilo rozhodnutí Jeho Veličenstva císaře a krále Karla I., jímž všem pro velezradu a podobně odsouzeným udělena všeobecná amnestie. Byloť velký počet těch, kteří se dali svěsti buď k výrokům nebo i skutkům výše zmíněné povahy a proto přísně vojenskými soudy souzeni byli. Těm všem tresty i jejich následky prominuty byly. Mezi odsouzenými byli mnozí vynikající mužové jak ve vědě, tak i v politickém a veřejném životě. Touž dobou svolána byla také říšská rada, která po celou dobu války nezasedala a zavedeny vůbec ústavní poměry. Zároveň prohlásil Jeho Veličenstvo císař svou vůli o nové úpravě rakouské ústavy. Ale všechny tyto dobře míněné kroky nového císaře přišly pozdě. Poměry vyživovací jsou stále horší. Potraviny veřejně se nesměly prodávat. Nekonalý se ani trhy. Vojsko nemělo potraviny, zbraně, střelivo ani oděvy. Jídla bylo málo a špatné. Maso a chleba vojáci téměř neznali. Celé jednotky našich vojáků se vzdávaly do zajetí a vstupovaly do našich legií na ruské, italské i francouzské frontě. Množila se deserce a vojáci se z dovolených nevraceli k jednotkám.

V roce 1918 byla situace v zásobování děsivá. Ve městech vznikaly hladové bouře. Následkem nečistoty vzniklé nedostatkem mýdla objevil se mezi lidmi svrab. V červenci se rozšířila dosud neznámá nemoc „španělská chřipka“. Zachvacovala především lidi ve věku 20 - 30 let. Jejimi příznaky byla horečka, bolesti hlavy, v kříži a ve všech údech. Člověk upadal do bezvědomí i na celý den. Účinný lék proti ní lékaři neznali. Brzy zasáhla celou Evropu. Onemocněly celé rodiny. Ve školách se neučilo. Mnoho případů končilo smrtí. Nebylo lidí na sklizeň bramborů a cukrovky, která se dobývala ze zamrzlé země až do Vánoc. Jen na Moravě zemřelo téměř 10.000 lidí.

Konečně přišel podzim roku 1918. I když válka stále pokračovala, byla vzhledem k příznivým vojenským a hospodářským podmínkám vyhlášena v Praze dne 28. října 1918 samostatná Československá republika. Teprve 11. listopadu 1918 bylo oficiálně uzavřeno válečné příměří. Rakousko tehdy bylo již bez císařství a Německo bez císaře, který emigroval do Holandska. Až další rok – 28. června 1919 – byla uzavřena a podepsána Versaillská smlouva mezi Německem a čelnými spojenými a sdruženými mocnostmi a tím byla s konečnou platností skončena první velká světová válka.

Ztráty na životech ořečovských občanů, padlých na rakouských frontách byly veliké. Z Ořechova padlo 27 mužů, z Ořechoviček 15 mužů a z Tikovic také 27 mužů. Téměř ve všech městech a vesnicích naší republiky jsou památníky nebo pamětní desky, připomínající oběti první světové války v letech 1914-1918. V naší obci jsou umístěny u kostela v Ořechově, u hřbitova v Tikovicích a v parčíku s bustou T. G. Masaryka a na budově hasičské zbrojnice v Ořechovičkách.

Na přání řady posluchačů besedy uveřejňujeme jednu z básní Fráni Šrámka, která byla recitována v závěru besedy a jmenuje se Raport.

Fráňa Šrámek Raport

Na levém křídle a poslední
já budu stát,
a tušit nebude, oč prosit chci
žádný kamarád –
a paty k sobě, špičky od sebe,
pro tebe, sne můj divný, pro tebe
já budu meldovat.

Hlásím, pane hejtmane,
že se mi zdál sen,
vojna byla a já ležel
v poli zastřelen,
a zrovna u mne váš kůň taky pad,
nám přáno bylo spolu umírat,
to z vůle boží jen.

To k ránu bylo as, neb měsíc zrud,
A váš kůň hlavu zdvih,
a zvláštní věc, měl jak já
prostřelený břich,
a v jeho očích takový styd žal,
kdos divil se v nich, kdos se ptal
a ruce lomil v nich.

Hlásím, pane hejtmane,
a já to musím říct,
tož, člověk rád jde, člověk musí jít,
když pán chce, smrti vstříc –
však koní šetřte, prosím tisíckrát,
to dobytče se strašně umí ptát..
Proč nesmí žítí víc....

Že louky voní kol a jetely
a kvete řeřicha -
a on .. kůň..což byl vinen čím?
Má díru do břicha,
že na něm seděl kdos, už nesedí
a oči vědět chtí, však nevědí
A v hrdle vysychá.

Oh, v hrdle vysychá..A chtěl by ržát
že neví, neví proč?
Sluníčko zlaté, což neměl tě on rád-
ty už ho nechceš?...Proč?
Proč necinkne už nikdy podkova,
Proč nebe v krvi, nohy z olova-
Hó, toč se světe toč....

Hlásím, pane hejtmane,
že to byl strašný sen
ty oči zvířete, ta křičely
a z důlků lezly ven,
křičely na mne, jestli já to vím,
proč ležíme tu s břichem děravým
-co měl jsem říci jen...?

Beseda se uskutečnila pod patronací Ořečovského okrašlovacího spolku a obecní knihovny. Texty četli: Olga Lhotecká, Lada Badinová, Zdenka Wallezká a Leonard Wallezký.

Text zpracoval Leonard Wallezký

Vzpomínky na Mons. Josefa Valeriána, zesnulého dne 27. března 2016

Mons. Josef Valerián se narodil dne 15. března 1925 ve Zborovických (arcidiecéze olomoucká), mládí prožil v Boskovicích. Na kněze byl vysvěcen dne 5. července 1949 v Brně. Po dvou letech působení v Jaroměřicích nad Rokytnou byl zatčen a dán do vazby v Jihlavě, dva roky strávil v internačním klášteře Želiv a Hájek a další dva roky u pomocného technického praporu. Po propuštění pracoval jako dělník u Středomoravských pil v Boskovicích.

V listopadu 1956 se mohl vrátit ke kněžské službě:

Pět let byl kooperátorem v Ořechově u sv. Jiří, rok v Jihlavě u sv. Jakuba a měsíc v Tišnově. V listopadu 1962 byl opět zatčen a v lednu 1963 odsouzen pro „verbální podvracení republiky“. Pracoval jako brusič skla ve Valdicích u Jičina a jako dělník – pilař u Průmyslových staveb Gottwaldov. Po uvolnění v roce 1968 nastoupil jako administrátor do Lanžhota. Od roku 1976 působil čtyřicet let jako farář v Moravci, téměř dvacet let spravoval navíc farnost Strážek a čtyři roky byl pověřen prozatímní správou bystřického děkanství.

V roce 2000 ho papež Jan Pavel II. jmenoval kaplanem Jeho Svatosti a v roce 2007 mu brněnský biskup Vojtěch Cikrle udělil za obětavou kněžskou službu medaili sv. Petra a Pavla.

Poslední rok života strávil v Charitním domově důchodců pro kněze v Moravci. Zemřel v nemocnici v Novém Městě na Moravě.

Výťah rozhovoru, který pan Mons. Josef Valerián poskytl křesťanskému časopisu Apoštol božího milosrdenství

V konkrétním životě se důvěra projevuje vždy ve vztahu k Bohu a k člověku. Víra je přece především vztah. Zdá se, že dnes jak v rodinách, tak i v ostatních oblastech života jsou vztahy často povrchní, slabé a křehké...Jak tomu bylo v době vašeho mládí?

Ty vztahy v době mého mládí byly krásné. Žil jsem v Boskovicích, tam bylo gymnázium a můj tatínek pracoval v pokladně na dráze. Společně s celou třídou a profesorem jsme chodili do kostela. Tomáš Špidlík tam byl vedoucím ministrantů. Žili jsme ve velkém přátelství. Takový život byl krásný, i když náročný. Když jsem chtěl třeba slovník pro výuku němčiny a řekl jsem to tatínkovi, tak mi řekl, abych šel a vydělal si na něj. Tak jsme se sestrou vstávali ve čtyři ráno a šli na maliny. V šest hodin to sestra šla prodat do cukrárny, dostala dvě koruny za čtyři litry. Takto jsme byli vedeni a člověk si uměl vážít všeho jako daru Božího, se kterým se nesmí plýtvat.

Víra něco stojí, ale také dává obrovskou sílu. Určitě jste se o tom přesvědčil, když jste byl za totality ve vězení. Jak se stalo, že jste byl zatčen?

V roce 1951 se uskutečnila „babická aféra“. V prvním ročníku semináře jsem se setkal s páterem Janem Bulou. On byl tehdy v pátém ročníku a měl nás prvňáky na starosti, vodil nás po Brně, abychom věděli, kde co je. Když jsem se později dostal do Jaroměřic jako kaplan u pana faráře Podveského (kterého potom komunisté zavřeli a dali mu

šestnáct let), společně s panem farářem jsme chodili zpovídat do farnosti, kde byl farářem páter Bula. Jednou, když jsme tam byli, páter Bula řekl panu faráři, že u něho byl jeho spolužák, kapitán Malý, který měl americkou vojenskou uniformu, a že ho žádal, aby mu pomohl u někoho najít místo, kde by mohl tajně působit proti vládě komunistů. Řekl mu také, že osvobodil arcibiskupa Berana, že ho poveze na západ a že by potřeboval, aby arcibiskupa nějaký kněz vyzpovídal. Obrátil se s tím na pátera Bulu, že on by mohl vyzpovídat arcibiskupa pro případ, že by ho někde na hranici zastřelili, aby byl připraven předstoupit před Boží soud. Páter Bula mi potom řekl: „Po tobě jdou komunisté, proto by bylo dobré, abys s nimi jel do zahraničí.“ Můj pan farář mi řekl, až se rozhodnu sám. Tak jsem se rozloučil se všemi na faře a v noci jsem měl jít za páterem Bulou, abych jel s panem arcibiskupem do zahraničí. Když jsem vyšel ze svého pokoje, měl jsem na podlaze kytičku růží. A ty růže mě zastavily. Řekl jsem si: „Pán si přeje, abych tady zůstal. Nebudu riskovat svůj život, zůstanu tady a ponesu ten kříž, který Pán na mě dopustí.“ A nejel jsem. Když potom páter Bula chtěl vidět arcibiskupa Berana, tak ten kapitán Malý nechal pátera Bulu zavřít. S páterem Bulou jsem se ještě, i když ne osobně, setkal v kriminále ve Valdicích, kde jsem byl asi dva a půl roku. Byl jsem totiž na samotce, kde jsem měl takové malinké okénko, které nedoléhalo, takže když jsem ležel a padal snít, tak mi padal na hlavu. Skrze toto okénko jsem jednou slyšel hlas pátera Buly. Vězni totiž jednou za týden běhali po nádvoří věznice a právě když tam běhali, jeden ze spoluvězňů křičel: „Tak ty si myslíš, že jsi na kazatelně a že nám také můžeš kázat?“ A páter Bula mu na to odpovídal. To jsem si tehdy řekl: „Ejhle, oni mi při výslechu řekli, že páter Bula už byl popraven a že já budu čtrnáct dní po něm také viset, ono to tedy není pravda, on žije.“ Tak jsem jim už potom nevěřil. S páterem Bulou jsem se potom už nikdy nesetkal. Zrovna teď v minulém týdnu za mnou přijeli z televize natáčet o tom pořad. Zajímavé bylo, že v dokumentaci týkající se „babické aféry“, kterou mi přivezla televize, je uvedeno již před rokem 1994, že jsem mrtev. Oni mě ale našli, když zjistili, že to není pravda. A právě oni tvrdí, že ten kapitán Malý nebyl ve skutečnosti spolužák pátera Buly, ale nastrčený člověk, který se jenom za jeho spolužáka vydával. P. Bula se s ním neviděl 35 let. Je tedy možné, že to nebyl skutečný spolužák, že se za něj jen vydával.

Ty hrozné události vás nezlomily, ale naopak utvrdily vaši víru...

To tedy ano. Proto často říkám, že děkuji Pánu Bohu a komunistům za poznanou surovost, že mne upevnili ve víře. Neustále jsem dostával důkazy, že se Bůh o mě stará. Třeba když jsem se dostal k internovaným kněžím do Želivu. Tam byli také Otčenášek, Šuránek, Tomášek. S nimi jsem pracoval, ale nesměl jsem s nimi ani s ostatními bydlet. V té době tam bylo zavřeno přes 300 řeholníků, a přesto jsem tam byl sám, protože všichni ostatní měli zákaz se ke mně přibližovat. Uváděli mě totiž všude jako „babického vraha.“ Také jsem tam strašně hladověl. Chodil jsem po jedné místnosti a z okna jsem viděl, jak teče Želivka, a silnici, po které svobodně chodili lidé. A když jsem se tak na ně díval, najednou slyším hlas. A ten hlas zněl z komína. Byl to jeden salesián, Bedřich Dombek, který v Želivě dělal údržbáře. Říká mi: „Pane faráři, vypadáte moc špatně. Co potřebujete?“ Já jsem mu řekl: „tak mi dejte trochu chleba a možná tam máte nějaké knížky.“ „Tak to já vám pošlu po provaze seshora v novinách něco k jídlu a něco ke čtení. Odvažte si to a schovejte.“ Tímto způsobem mě živil

po celé měsíce. A nejen on, velice mi pomohl také páter Šuránek. To byl opravdu světec a má svou zásluhu na tom, že jsem si svůj život zachránil. Tam jsem zakusil Boží moc a také poznal celou špinu komunistického systému. Bez těchto zkušeností by to nikdo z nás nebyl schopen poznat, protože by se jinak do té špiny nedostal.

Pro víru je důležitá modlitba. Jednou jste řekl, že jste člověk modlitby. Můžete prozradit nějakou konkrétní situaci, která vás o síle modlitby přesvědčila?

Sílu živé víry a modlitby jsem poznal ve vězení. Kdybych ji býval neměl, tak jsem to absolutně nemohl zvládnout. Já jsem byl silný tou modlitbou, protože přes to všechno, co jsem tam prožíval, cítil jsem takovou sílu naděje, že Bůh mě neopustí a že pokud mě tam poslal, tak je v tom asi nějaké poslání, a já ho nesmím zklamat. Proto jsem tam žil duchovním životem. Jednou jsem si v ústech rozemlel chleba a udělal takový malinký křížek, velký tak dva centimetry, pověsil jsem si ho na růženec a na křížovou cestu. Modlil jsem se, když jsem chodil po cele – šest kroků tam a šest zpátky, tisíce kroků za den, protože jsem neměl na co si sednout. Pevně jsem věřil, že Bůh je tam se mnou a že potřebuje, abych tuto dobu přežil, aby ukázal, že je skutečně s námi. Byl tam jeden strážce, který mě děsně nenáviděl. Tento strážce u mě našel ten křížek a řekl mi: „Vy máte žrádla tolik, že můžete dělat i tohle?! Tak tři dny nedostanete žrát!“ A skutečně jsem tři dny dostával jenom chleba a vodu. Pěticentimetrový kousek chleba, ale ne z velkého pecne, ale z krajíce. A za ty tři dny jsem byl tak psychicky silný, že jsem si říkal, že bez té „břečky“, kterou mi dávali, jsem daleko silnější a pevnější. A tím se upevňovala moje víra.

Při holení to chodilo tak, že jeden holič mydlil a druhý holil, naproti stál právě tento strážce a hlídal, abych s nikým nemluvil. A že jsem byl zvyklý všechny zdravít, tak jsem nějak automaticky, aniž bych nad tím přemýšlel, řekl tomu strážci: „Pane veliteli, to jsem rád, že vás vidím.“ To bylo vnuknutí Boží. On mi na to hned řekl: „A proč?“ Tak jsem mu řekl: „Protože mi připomínáte mého tatínka, ten byl jako vy, takový vysoký, černý a byl přísný.“ On se toho chytil, a když potom obešel všechny samoty, ve kterých jsme byli, vrátil se, otevřel dveře k mé cele a na prahu stál jeho talířek s fazolovou polévkou. Já jsem se postavil do pozoru, hlásím číslo a on mi říká: „Nech to být! Chceš to sežrat?“ Podíval jsem se na tu polévku a řekl jsem: „Když dovolíte...“ A on povídá: „Sežer to a já si hned pro ten talíř přijdu!“ Já jsem si sednul na záchodový kbelík, protože nic jiného tam k sezení nebylo, držel jsem jeho talíř s jeho lžící a plakal jsem jako malé dítě. Slzy mi tekly do polévky a než jsem to snědl, říkal jsem: „Pane Bože, jak jsi ke mně dobrý! Že jsi mi na tom člověku, aniž bych si to uvědomil, ukázal svou lásku.“ Potom mi po několik měsíců, co jsem byl ještě na samotce, občas dával na podlahu na toaletním papíru chleba a otevíral dveře a říkal: „Sežer to, ať to tady nikdo nenajde.“ Takhle on mluvil. A to byl také pro mě důkaz, jak Bůh svou mocí skrze mě toho člověka proměnil. Není to důkaz Boží dobroty a lásky? Tam jsem měl přece opravdu hlad. Když jsem dostal chléb, při lámání se drobil a drobky padaly na zem. Tak jsem nasliněným prstem sbíral drobečky na zemi. To byl pro mě hmatatelný důkaz, že modlitba funguje a že mě Pán slyší. Důkaz, který mě doslova krmil.

pro Ořečovský zpravodaj poskytl(a) podklady Olga Lhotecká

Ptáci a letošní zima

Zásluhou teplého počasí s malou sněhovou pokrývkou zůstaly u nás v malých počtech i ty ptačí druhy, které za normálních podmínek odlétají do Středomoří. Jedná se například o **špačky obecné**, **čejky chocholaté** či **konipasý bílé** a několikrát byla pozorována i **pěnice černohlavá**. Na několika místech dokonce přezimovali i **čápi bílí**. Kromě již tradičně zimujících jedinců na Strakonicku, Plzeňsku a Nymbursku byli pozorováni zimující čápi bílí i u nás na jižní Moravě. V jižních Čechách a na jižní Moravě zůstaly i **husy velké**, které jsou za normálních okolností tažné.

I přes teplou zimu ale ze severu dorazili tradiční zimní hosté jako např. **potáplice**, **husy polní** a **běločelá** a **některé druhy kachen či racků**. S těmito ptáky se můžeme setkat na nedalekých Pohořelických rybnících a zejména na vodních nádržích Nové Mlýny. Přilétlo ale minimum dalších severských hostů, především **pěnkav jikavců** (severský druh pěnkavy), **ťuhýků šedých**, **dřemlíků tundrových**, ale také málo **hýlů obecných**.

pěnkava jikavec

hýl obecný

brkoslav severní

V letošní zimě k nám vůbec nepřiletěli **brkoslavi severní**, kteří se u nás v některých zimách vyskytují ve velkých počtech. Tyto nápadné ptáky velikosti špačka s chocholkou na hlavě obvykle můžeme v zimním období zastihnout. Jejich hejna vyhledávají nejružnější bobule a jiné dužnaté plody. Dávají přednost jeřabinám, zvláště sladkoplodým, dále šípkům, plodům hlohu, jablkům, bobulím jmelí, ptačího zobu apod.

Nejviditelnějším projevem letošní zimy byla absence ptáků na krmítcích, na stromech a keřích, kde zůstávaly takřka nedotčené zavěšené lojové koule se semeny. Stejně jsou patrné přebytky výše uvedených bobulí na stromech a keřích, které zůstaly téměř nedotčeny. Díky vyšším teplotám zůstal aktivní drobný hmyz a ptáci našli dostatek potravy v jejich přirozeném prostředí (lesy apod.), a proto méně navštěvovali krmítka.

Došlo k velkému rozptylu ptactva v krajině. Díky nezamrzlému povrchu půdy bez sněhové pokrývky zůstaly stále aktivní i žížaly, které jsou hlavní složkou potravy kosů. Příčinou nízkých počtů sýkor na krmítku byla ale i obecně nízká hnízdní úspěšnost drobných pěvců v minulém a hlavně předminulém roce, kdy studené jaro a deštivé počasí počátkem června zapříčinilo vysokou mortalitu mláďat těchto druhů.

Také jsme si mohli všimnout menšího výskytu **havranů polních**. Pole pokrytá velkými hejny těchto krásných černých ptáků patří asi minulosti. Havrani ze severovýchodu (u nás zimují ptáci z Polska, Ruska, Běloruska a Ukrajiny) sice opět přiletěli, ale v daleko menším počtu. Uvádí se, že početní úbytek představuje více než 80% v porovnání se stavem před 25 lety.

Prostě, příroda se před našima očima neustále mění, dělejme vše pro to, aby to bylo někdy i k lepšímu.

LuBer

Je nedělní ráno...

... Sluníčko se vyhouplo z červánků a ozlatilo celý kraj. Z věže kostela hlas zvonů nás zve do chrámu Páně. Je k deváté hodině a již se scházíme na bohoslužby. Procházím lípovým stromořadím a v rozkvetlých korunách poletují včelky, v jejichž bzukotu jako bych slyšela zpěv Přemysla Oráče. Ó, vy lípy, praotců ruka vsadila vás. A celá alej voní až ke kostelu, kam také vcházím.

Při zpěvu a modlitbách prosíme Boha za zdraví, lásku, štěstí a za mír na celém světě.

Ondrášková Helena

Staré elektro sbíráme 10 let, vydalo by na 700 rozhleden

Ocelová konstrukce rozhledny na pražském Petříně váží asi 175 tun. Jen ze železa získaného z vyřazených elektrospotřebičů, které u nás lidé za posledních 10 let předali k recyklaci, by se takových rozhleden dalo postavit 700. Zároveň se takto podařilo „vytěžit“ množství dalších surovin, aniž by se tím dále ztenčilo ubývající nerostné bohatství. Díky stále vyspělejšími recyklačním technologiím se totiž daří získat zpět a znovu využít kolem 90 procent materiálů, z nichž jsou elektrozařízení vyrobena. Například běžná mikrovlnná trouba je z více než poloviny vyrobena ze železa, přibližně 16 % její hmotnosti tvoří sklo a 12 % plasty.

Co z domácností mizí a v jakém množství, to je dobře vidět zejména posledních 10 let, kdy se v České republice vysloužilé elektro systematicky sbírá a recykluje. ELEKTROWIN, který je největším českým kolektivním systémem a zajišťuje zhruba polovinu tuzemského sběru a recyklace, se za tu dobu postaral o sběr a následnou recyklaci více než 15 milionů spotřebičů. Sesbírané spotřebiče položené jeden za druhým by vytvořily řadu měřící přes 6000 kilometrů, takže by se daly hned dva a půl krát vyskládat po obvodu státní hranice České republiky.

Století vytrvalci i jepičí život

Některé spotřebiče, které dnes běžně používáme, se v českých domácnostech začaly zabydlovat už začátkem 20. století. Patří mezi ně třeba lednice, pračky nebo vysavače. Souviselo to s vlnou masového připojování ke vznikající elektrické rozvodné síti.

Od té doby jim přibýly nové funkce, změnil se design, základní technologické principy ale zůstaly stejné. A nedokážeme si bez nich představit každodenní život. Potvrdil to i průzkum, který ELEKTROWIN letos uskutečnil. Více než polovina dotázaných by si vzala lednici dokonce na pustý ostrov – tak je pro ně nepostradatelná. Pětina by ocenila, kdyby jim život Robinsonů zpříjemňovala pračka.

Jepičí život mají naopak přístroje s paměťovým nosičem. Typickým příkladem byl hit 90. let, videorekordéry systému VHS. Ty velmi rychle vystřídaly CD přehrávače, které jsou v posledních letech nahrazovány paměťovými médii.

Některá elektrická zařízení, která jsme ještě nedávno mohli vidět jen v muzejních sbírkách, se naopak do domácností vracejí. Jsou to hlavně kuchyňské roboty s bohatým příslušenstvím pro domácí výrobu nejrůznějších pochutin, které se naposledy masově vyráběly ve 30. a 40. letech 20. století. Některé nesou dokonce stejnou značku, je pravděpodobné, že se jejich výrobci inspirovali i ve vlastních firemních muzeích.

Novinka Made in EU

I když tedy není většina běžně používaných spotřebičů v českých domácnostech žádnou novinkou, stále ještě poměrně nový je způsob, jak s nimi nakládáme po skončení jejich životnosti. Když totiž našim předkům dosloužila lednice nebo vysavač a skutečně již nešly opravit, zůstávaly dál – „na památku“. Jejich pořízení totiž představovalo tak velkou investici, že vyhodit je bylo nepředstavitelné. Kam také?

K větší obměně domácích spotřebičů začalo v českých zemích docházet až v 60. letech minulého století. Ucelený systém jejich sběru a recyklace se ale začal rodit teprve na počátku nového tisíciletí, přesněji po roce 2005, tedy právě před deseti roky, kdy se do české legislativy promítla tehdy nová evropská směrnice. Díky tomu se staré spotřebiče postupně přestaly házet do popelnic, a když se nevešly, vozit na černé skládky. Jinde v Evropě systém fungoval dříve, u nás byly vytvořeny základy pouze pro televize, chladničky a zářivky, což byla nová povinnost vyplývající z členství v Evropské unii.

Na rozdíl od některých jiných direktiv, má ta odpadová jednoduchou logiku. Vychází z toho, že nejlepší je odpad, který vůbec nevznikne. Většina toho, čeho se zbavujeme, se totiž skutečně dá úspěšně recyklovat a získané suroviny znovu použít.

Lithiové baterie - rostoucí hrozba pro děti

Máte-li doma malé děti, zpozorněte. Zdravotnická zařízení v posledních letech evidují strmý nárůst případů, kdy si dítě splete drobnou lithiovou baterii s bonbónem a spolkně ji. To může mít fatální následky. Lithiové knoflíkové baterie totiž dokážou rozleptat sliznici jícnu už do jedné hodiny od požití, navíc

hrozí riziko nízkovoltového poranění stejným proudem.

Knoflíkové baterie jsou přítomny v každé domácnosti, například v hodinkách, ovladačích, ale také v mnoha hračkách. Pokud dítě leptající baterii pozře, je nutná okamžitá návštěva lékaře, rozhodovat při tom může každá minuta. To, že děti baterii spolknou, však zjistí mnohdy rodiče až s časovým odstupem. „*Pokud si dítě stěžuje na bolesti břicha či na hrudi, může jít o pozdní příznak svědčící i o perforaci žaludku či jícnu. Tyto obtíže se mohou projevit i několik hodin od požití baterie,*“ popisuje nebezpečnou situaci doc. MUDr. Jiří Bronský, Ph.D., lékař a pedagog na 2. Lékařské fakultě UK. V případě, že rodiče pojmou podezření na spolknutí baterie, měli by ihned navštívit nejbližší zdravotnické zařízení. „*Žádná první pomoc, například vyvolání zvracení, se příliš nedoporučuje. Dítě by však mělo zůstat na lačno a nepít, aby lékaři v případě nutnosti mohli provést endoskopický výkon v celkové anestezii,*“ dodává Jiří Bronský.

Nepodceňujte skladování baterií v domácnosti

Riziku spolknutí knoflíkové baterie lze předejít bezpečným skladováním baterií v domácnosti. Z průzkumu společnosti Recyklohraní o.p.s. vyšlo najevo, že průměrná česká rodina má doma 49 baterií, z toho 8 použitých. V západní Evropě není výjimkou dokonce 115 přenosných baterií v jedné domácnosti.

Největší nebezpečí představují volně položené a nesystematicky skladované baterie v domácnosti. Jednoduché a přitom efektivní řešení nabízí krabička ECOCHEESE. Díky ní jsou baterie skladovány na jednom místě, mimo dosah dětí. Po naplnění nádoby stačí její obsah odnést na jedno ze sběrných míst. S krabičkou ECOCHEESE tak nejen chráníte své děti, ale navíc uděláte službu přírodě.

V rámci České republiky jsou krabičky zasílány všem zájemcům o třídění zdarma. Objednat si ji můžete na stránkách www.ecocheese.cz nebo vyzvednout zdarma na obecním úřadě. Vybírat lze ze tří standardních barev - modré, růžové a zelené. Navíc je v nabídce také limitovaná edice s vodním motivem.

Použité baterie lze bezplatně odevzdat ve všech prodejnách, které v rámci svého sortimentu prodávají přenosné baterie, ve sběrných dvorech, na školách, úřadech a v některých firmách. Interaktivní mapa sběrných míst na mapa.ecobat.cz vám pomůže nalézt nejbližší sběrný box, kam můžete odevzdat použité baterie (tužkové, knoflíkové, monočlánky i akumulátory). Stačí zadat lokalitu, která vás zajímá, a zobrazí se vám všechna sběrná místa v okolí.

Obec Ořechov má sběrnou nádobu umístěnou v každé prodejně potravin a v hospodářských potřebách pana Soukala. Sběrný dvůr, který se v Ořechově nachází na ulici Ořechovičská 1 je otevřený každou sobotu od 8.00 – 12.00 hodin

---

ECOBAT s.r.o., je nezisková organizace, která od roku 2002 zajišťuje zpětný odběr a recyklaci přenosných baterií v České republice. V roce 2015 zpětně odebrala 1 243 tun baterií, což představuje 35 % baterií dodaných na trh. ECOBAT provozuje více než 20 000 míst zpětného odběru.

Koupím dům, opravy mi nevadí. Garáž a zahrada vítány.

Tel.: 606 158 288

Hledám byt ke koupi, jako investici.

Tel: 737 309 875

Děkuji za nabídky.

www.pecka.info

608 887 655

Rychlá pomoc s počítačem

Pomoc s WINDOWS, Office, internetem, Wi-Fi

Výměna vadné komponenty v PC nebo notebooku

Výuka a pomoc s programy

Kamerové systémy

Analogové CCTV systémy, digitální IP kamery
a jejich nastavení

A to vše u Vás doma

REALITNÍ KANCELÁŘ & POJIŠŤOVACÍ KANCELÁŘ

Najdete nás
v OC Olympia Brno
(U pokladen hypermarketu Albert)

 Otevřeno denně 9.00–21.00
www.e-finance.eu

Výroba a montáž nových pomníků

Opravy pomníků

Broušení a vyrovnání obrub

Nápisy na pomník

Doplňkový sortiment:

lampy, vázy, drtě do hrobů
a mnoho dalšího

KAMENICTVÍ HÁJEK s.r.o.

email: ales@kamenictvihajek.com

internet: www.kamenictvihajek.com

telefon: **777 145 338**

ŽALUZIE SÍTĚ MARKÝZY

- vertikální, horizontální žaluzie ISSO
- garážová vrata, plastová okna
- sítě proti hmyzu – okenní, dveřní
- čištění horizontálních žaluzií
- markýzy, parapety, rolety

Jaroslav Šotek
www.stin.cz

tel.: 547 222 056
mob.: 606 738 758
jarek.sotek@volny.cz

Ořečovský zpravodaj vydává:

Obec Ořechov, Zahradní 216/1, PSČ: 664 44, Ořechov, IČ: 00282278
Ev. č. MK ČR E 1013

V roce **2016** Ořečovský zpravodaj vychází celkem 3x.

Distribuce Ořečovského zpravodaje č. 1/2016: 30. duben 2016.

Uzávěrka příspěvků druhého čísla zpravodaje roku 2016 je 30. června 2016.

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov na e-mailu: ekonom@orechovbrna.cz

Délka příspěvků by neměla překročit 1 a 1/2 strany A5. Za správnost údajů uvedených ve člancích Ořečovského zpravodaje odpovídají jejich autoři.

Možnost inzerce:

1 stránka barevná: 1.200 Kč včetně DPH, 1 stránka černobílá: 960 Kč včetně DPH.